

CYFARFOD Y CABINET: 19 HYDREF 2023

**CYNLLUNIO TREFNIADAETH YSGOLION: LLEOEDD MEWN
YSGOLION CYNRADD I WASANAETHU CATHAYS A RHANNAU
O GABALFA, Y MYNYDD BYCHAN, YSTUM TAF A
PHLASNEWYDD**

ARWEINYDD (Y CYNGHORYDD HUW THOMAS)

EITEM AGENDA: 1

Rheswm dros yr Adroddiad hwn

1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw hysbysu'r Cabinet o'r ymatebion a ddaeth i law yn dilyn yr ymgynghoriad ar gynigion i sefydlu darpariaeth gynradd newydd i wasanaethu Cathays a rhannau o Gabalfa, y Mynydd Bychan, Ystum Taf a Phlasnewydd ac i ofyn am awdurdod, lle bo'n briodol, i fwrw ymlaen gyda chyhoeddi'r cynnig yn unol ag adran 48 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.
2. Mae'r cynigion a ystyriwyd yn yr adroddiad hwn yn ymwneud â darpariaeth gymunedol a gynhelir. Bydd yr ymatebion a dderbyniwyd yn yr ymgynghoriad cyhoeddus ar newidiadau arfaethedig i Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica yn cael eu hystyried gan gorff llywodraethu'r ysgol.
3. Byddai'r newidiadau sefydliadol arfaethedig yn defnyddio cyllid grant cyfalaf Llywodraeth Cymru i ehangu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ac yn amodol ar gyllid, cyfalaf ychwanegol gan y Cyngor i gefnogi sefydlu ysgol gynradd cyfrwng Saesneg newydd.

Cefndir

4. Yn ei gyfarfod ar 23 Mawrth 2023, cytunodd Cabinet y Cyngor ar argymhelliad i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar opsiynau i ehangu darpariaeth ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg a chyfuno darpariaeth ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg fel a ganlyn:

Opsiwn 1

- Drosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank.

- Cynyddu capasiti Ysgol Mynydd Bychan o 192 o leoedd (0.9DM) i 420 o leoedd (2DM), a chynyddu nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan o 64 i 96.
- Cyfuno Ysgolion Cynradd Allensbank a Gladstone:
  - Cau Ysgol Gynradd Allensbank yn ffurfiol.
  - Cau Ysgol Gynradd Gladstone yn ffurfiol.
  - Sefydlu ysgol gynradd cyfrwng Saesneg newydd â 420 o leoedd (2DM) gyda dosbarth meithrin ar safle presennol Ysgol Gynradd Gladstone / Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.
- Trosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan a sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu rhoi ar waith o fis Medi 2025.

Opsiwn 2

- Drosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank.
- Cynyddu capasiti Ysgol Mynydd Bychan o 192 o leoedd (0.9DM) i 420 o leoedd (2DM), a chynyddu nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan o 64 i 96.
- Cydleoli Ysgolion Cynradd Allensbank a Gladstone ar safle a rennir:
  - Trosglwyddo Ysgol Gynradd Allensbank i safle presennol Ysgol Gynradd Gladstone / Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica
  - Lleihau nifer y lleoedd yn Ysgol Gynradd Allensbank o 315 (1.5DM) i 210 (1DM).
  - Lleihau ystod oedran Ysgol Gynradd Allensbank o 3-11 oed i 4-11 oed trwy derfynu darpariaeth feithrin yr ysgol.
  - Cynyddu nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Gynradd Gladstone o 64 i 96.
- Trosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan a sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu rhoi ar waith o fis Medi 2025.

Opsiwn 3

- Drosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank.

- Cynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Mynydd Bychan o 192 o leoedd (0.9DM) i 420 o leoedd (2DM).
- Cynyddu nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan o 64 i 96.
- Trosglwyddo Ysgol Gynradd Allensbank i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan.
- Lleihau capasiti Ysgol Gynradd Allensbank o 315 o leoedd (1.5DM) i 192 o leoedd (0.9DM).

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu rhoi ar waith o fis Medi 2025.

5. Byddai opsiwn 2 a 3 yn galluogi rhoi mwy o ystyriaeth i gydweithredu/ffederasiwn ffurfiol rhwng Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone. Mae manteision amlwg i gydweithio neu ffedereiddio ar gyfer ysgolion sydd wedi'u lleoli naill ai ar yr un safle neu yn yr un gymuned gan ei fod yn eu galluogi i gydweithio ar flaenoriaethau a rennir, cronni arbenigedd, gwneud gwell defnydd o adnoddau ac adnabod ffyrdd o wneud pethau'n fwy effeithiol.
6. Nododd y Cabinet y cynnig i ymestyn ystod oedran Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i gynnwys dosbarth meithrin â 32 o leoedd rhan amser ac i drosglwyddo'r ysgol i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan o fis Medi 2025, a rhoddodd gyfarwyddyd i swyddogion i roi pob cymorth rhesymol i Gorff Llywodraethu'r ysgol a fyddai'n ymgynghori ar y cynnig.

Materion

7. Bu cyfnod ymgynghori o 03 Mai 2023 i 30 Mehefin 2023.
8. Roedd y broses ymgynghori yn cynnwys:
  - Cyhoeddi dogfen ymgynghori ddwyieithog yn amlinellu cefndir, rhesymeg a goblygiadau i rieni, darparwyr gofal lleol, Penaethiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr ysgolion cyfagos, holl Aelodau'r wardiau lleol a rhanddeiliaid eraill (mae copi o'r ddogfen ymgynghori i'w gweld yn Atodiad 1);
  - Cyhoeddi dogfen gryno ddwyieithog sy'n nodi prif bwyntiau'r ddogfen ymgynghori;
  - Cyhoeddwyd y ddogfen grynhai a'r ffurflen ymateb hefyd mewn naw iaith gymunedol a ddosbarthwyd i rieni yn Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica ac Ysgol Mynydd Bychan a'u cyhoeddi ar wefan y Cyngor (mae hefyd yn bosibl gweld copi o'r ddogfen grynhai yn Atodiad 2);
  - Cyhoeddi Asesiad Effaith Cymunedol sydd ar gael i'w weld yn <https://www.cardiff.gov.uk/CYM/preswlydd/Ysgolion-a-dysgu/Ysgolion/Ysgolion-yr-21ain-Ganrif/Y-newyddion-diweddaraf-a-sut-i-gysylltu-a-ni/Cyhoeddiadau/ysgolion-gynradd-cathays-gabalfa/Pages/default.aspx>

- Amlinellwyd ar bosteri fanylion y cynigion a'r dyddiadau cyfarfod/galw heibio yn yr ardal leol;
- Cyfarfodydd ymgynghori gyda staff a llywodraethwyr yn Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica ac Ysgol Mynydd Bychan. (mae modd gweld nodiadau o'r cyfarfodydd yn Atodiad 3);
- Cyfarfodydd ymgynghori gyda chynrychiolwyr disgyblion yn Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica ac Ysgol Mynydd Bychan. (mae modd gweld nodiadau o'r cyfarfodydd yn Atodiad 4);
- Sesiwn gweithdy gyda Dylanwadwyr Caerdydd (mae modd gweld nodiadau o'r cyfarfod yn Atodiad 5);
- Cyfarfodydd cyhoeddus yng Nghanolfan Gymunedol Cathays lle eglurwyd y cynigion ac atebwyd cwestiynau. Roedd y cyfarfod cyhoeddus cyntaf drwy gyfrwng y Saesneg a'r ail drwy gyfrwng y Gymraeg (gellir gweld nodiadau o'r cyfarfodydd yn Atodiad 6);
- Cyfarfod ymgynghori cyhoeddus ar-lein drwy Microsoft Teams lle esboniwyd y cynigion ac atebwyd cwestiynau (gellir gweld nodiadau o'r cyfarfodydd yn Atodiad 6);
- Sesiynau galw heibio yn Llyfrgell Cathays lle bu swyddogion ar gael i ateb cwestiynau (gellir gweld nodiadau o'r sesiynau galw heibio yn Atodiad 7);
- Sesiynau galw heibio ar-lein gyda swyddogion ar gael i ateb cwestiynau (gellir gweld nodiadau o'r sesiynau galw heibio ar-lein yn Atodiad 8);
- Sesiynau galw heibio i rieni Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica neu Ysgol Mynydd Bychan (mae modd gweld nodiadau o'r sesiynau galw heibio gyda rhieni yn Atodiad 9);
- Anfonwyd llythyrau i amlinellu manylion y cynigion a sut i ddod o hyd i ragor o wybodaeth at tua 600 o rieni/gwarcheidwaid plant 0 - 3 oed sy'n byw o fewn dalgylchoedd Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone ac Ysgol Mynydd Bychan;
- Anfonwyd llythyrau i amlinellu manylion y cynigion a ble i gael mwy o wybodaeth at breswylwyr a busnesau lleol i'r safleoedd yr ysgolion perthnasol i'r newidiadau arfaethedig;
- Anfonwyd llythyrau hefyd i addoldai yn yr ardal leol i roi gwybod iddyn nhw am yr ymgynghoriad, sut y gallent fynegi eu barn a chynnig i gwrdd ag unrhyw grwpiau y maent yn eu cynnal neu sy'n defnyddio eu hadeilad a hoffai gael gwybod mwy am y newidiadau arfaethedig;
- Slip ymateb i'r ymgynghoriad i'w ddychwelyd drwy'r post neu ar e-bost, ynghlwm wrth y dogfennau ymgynghori a'r ddogfen grynhoi (yn cynnwys naw iaith gymunedol);
- Ymgyrch gyfathrebu drwy'r cyfryngau cymdeithasol;
- Ffurflen ymateb ar-lein (gan gynnwys fersiynau mewn naw iaith gymunedol) yn: <https://www.cardiff.gov.uk/CYM/preswlydd/Ysgolion-a-dysgu/Ysgolion/Ysgolion-yr-21ain-Ganrif/Y-newyddion-diweddaraf-a-sut-i-gysylltu-a-ni/Cyhoeddiadau/ysgolion-gynradd-cathays-gabalfa/Pages/default.aspx>

9. I randdeiliaid nad oedd ganddynt fynediad at lwyfannau digidol, roedd cyfle ar gael i drafod y newidiadau arfaethedig dros y ffôn.
10. Mae'r safbwyntiau a fynegwyd yng nghyfarfodydd a drefnwyd gan y Cyngor, sesiynau galw heibio, galwadau ffôn, ac ar bapur neu'n electronig drwy'r sianeli priodol, wedi'u cofnodi.
11. Ceisiwyd barn rhanddeiliaid â diddordeb drwy gyfrwng arolwg ar-lein a fersiwn copi caled o'r arolwg o fewn y ddogfen ymgynghori a'r ddogfen grynhoi.
12. Mae'r manylion a gyflwynir yn yr adroddiad hwn yn cynrychioli'r safbwyntiau a fynegwyd yn ystod y broses ymgynghori. Mae'r rhain yn cynnwys yr arolwg ehangach o randdeiliaid, ymatebion ffurfiol, ymatebion e-bost, safbwyntiau a fynegwyd mewn cyfarfodydd cyhoeddus, sesiynau galw heibio, galwadau ffôn a chyfarfodydd ymgynghori â disgyblion.
13. Mae'r safbwyntiau a fynegwyd yn yr arolygon rhanddeiliaid ehangach yn adlewyrchu'r rhai a godwyd yn yr ymatebion e-bost a gafwyd.

Ymatebion a dderbyniwyd am y newidiadau arfaethedig yn ystod y cyfnod ymgynghori

14. Derbyniwyd cyfanswm o 213 o ymatebion gan gynnwys 188 trwy'r arolwg ar-lein, 18 o ymatebion ffurfiol a 2 ymateb gan gynghorau ysgol a 5 ymateb dros e-bost.
15. Cafwyd ymatebion ffurfiol gan:
  - Ymateb ar y cyd gan Gynghorwyr Sir Ward Gabalfa, y Cynghorwyr Rhys Taylor ac Ashley Wood
  - Y Cynghorydd Sir dros Cathays, y Cynghorydd Chris Weaver
  - Estyn
  - Julie Morgan, Aelod o'r Senedd Gogledd Caerdydd
  - Undeb Addysg Cenedlaethol (UAC)
  - Esgobaeth Llandaf
  - Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Allensbank
  - Pennaeth Ysgol Gynradd Allensbank
  - Aelodau Uned UAC o Ysgol Gynradd Allensbank
  - Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Gladstone
  - Pennaeth Ysgol Gynradd Gladstone
  - Staff Ysgol Gynradd Gladstone
  - Pwyllgor Cyllid, Safle ac Iechyd a Diogelwch Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica
  - Pwyllgor Safonau Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica
  - Pwyllgor Gweledigaeth a Gwerthoedd Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica
  - Pennaeth Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica
  - Corff Llywodraethu ac Aelodau Staff Ysgol Mynydd Bychan
  - RhAG – (Rhieni dros Addysg Gymraeg)

16. Amlinellwyd yn ymateb Estyn ei farn bod bob un o'r tri chynnig yn debygol, fan lleiaf, o gynnal safon y ddarpariaeth addysg yn yr ardal.
17. Mae copïau llawn o'r ymatebion ffurfiol yn Atodiad 10.
18. Ceisiwyd barn rhanddeiliaid â diddordeb drwy gyfrwng arolwg ar-lein a fersiwn copi caled o'r arolwg o fewn y ddogfen ymgynghori.
19. O'r 188 o ymatebion i'r arolwg rhanddeiliaid ehangach, derbyniwyd 121 o ymatebion (64.4%) gan rhanddeiliaid a nododd eu bod yn rhieni/warcheidwaid presennol. Y grŵp nesaf ar ôl hynny oedd 'Aelod o Staff' (16.0) a 'Preswylydd Lleol' (10.6%). O'r 188 ymateb, roedd 56 (34.46%) yn gysylltiedig â disgyblion Ysgol Gynradd Allensbank, 41 (25.3%) gyda disgyblion Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica, 32 (19.8%) gydag Ysgol Gynradd Gladstone a 9 (5.6%) gydag Ysgol Mynydd Bychan. Roedd yr ymatebion eraill yn dod gan amrywiaeth o rhanddeiliaid gan gynnwys staff, llywodraethwyr, pobl a fydd yn rhieni/warcheidwaid yn y dyfodol a phartïon eraill â diddordeb.
20. O'r 5 ymateb e-bost a dderbyniwyd, roedd 3 gan rhanddeiliaid a nododd eu bod yn rhieni. O'r rhain, roedd dau yn rhieni i ddisgyblion Ysgol Gynradd Allensbank ac un yn rhiant i ddisgyblion yn Ysgolion Cymraeg Melin Gruffydd a Mynydd Bychan
21. Mae modd gweld crynodeb o'r ymatebion a dderbyniwyd gan bob rhanddeiliad, ac arfarniad o'r safbwyntiau a fynegwyd, yn Atodiad 11.
22. Mae crynodeb ddadansoddol o'r ymatebion a dderbyniwyd wedi ei gynnwys yn Atodiad 12.

Safbwyntiau a Fynegwyd

Arolwg rhanddeiliaid ehangach

23. Gofynnwyd am farn rhanddeiliaid ar dri opsiwn fel y'u nodir ym mharagraff 4 ac a gyflwynwyd drwy'r ffurflen ymateb ar-lein ar wefan y Cyngor a ffurflenni ymateb yr ymgynghoriad.
24. Dywedodd mwy na hanner (54.3%) yr ymatebwyr nad oeddent yn cytuno ag Opsiwn 1. Mae hyn yn cynyddu i ryw dri o bob pump (61.1%) pan fydd ymatebwyr 'Dim Barn' yn cael eu heithrio o'r dadansoddiad.
25. Dywedodd tua thri o bob pump (58.5%) o'r ymatebwyr nad oeddent yn cytuno ag Opsiwn 2. Mae hyn yn cynyddu i bron tri mewn pedwar (72.8%) pan fydd ymatebwyr 'Dim Barn' yn cael eu heithrio o'r dadansoddiad.
26. Dywedodd tri o bob pump (61.2%) o'r ymatebwyr nad oeddent yn cytuno ag Opsiwn 3. Mae hyn yn cynyddu i fwy na thri o bedwar (77.7%) pan fydd ymatebwyr 'Dim Barn' yn cael eu heithrio o'r dadansoddiad.

27. Roedd y sylwadau cadarnhaol a fynegwyd yn ystod yr ymgynghoriad yn cynnwys:

- Roedd rhieni'r holl ysgolion a gynhwyswyd yn y newidiadau arfaethedig yn gefnogol o ysgol eu plant ac yn fodlon ar safon ac ansawdd yr addysg a'r cymorth a ddarperir gan bob ysgol.
- Mae pob un o'r tri opsiwn yn caniatáu ar gyfer ehangu addysg Gymraeg.
- Mae pob un o'r tri chynnig yn cadw'r adeiladau sy'n cael eu defnyddio ar hyn o bryd, ac y byddan nhw'n parhau i gael eu defnyddio fel ysgolion cynradd.
- Byddai Opsiwn 1 yn datrys diffygion cyllidebol Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone ac yn cynnwys buddsoddi adnoddau mewn addysgu a dysgu.
- Cyfuno'r ddwy ysgol gynradd cyfrwng Saesneg a sefydlu ysgol gynradd 2 ddsbarth mynediad newydd (Opsiwn 1) fyddai'r ateb mwyaf cost-effeithiol gan ganiatáu i fwy o adnoddau fod ar gael ar gyfer addysgu a dysgu a gwell profiad disgyblion; byddai cadw'r pedair ysgol ar agor gyda niferoedd disgyblion yn gostwng yn golygu bod adnoddau'n cael eu hymestyn dros bedwar safle yn lle tri.
- Mae Opsiwn 1 yn lleihau nifer yr ysgolion bach sy'n caniatáu i fwy o adnoddau ariannol gael eu buddsoddi yn addysg pob plentyn yn y ddinas.
- Byddai Opsiwn 1 yn gyfle cyffrous i ddwy ysgol gymunedol cyfrwng Saesneg ffurfio un ysgol gynradd fwy yn ardal Cathays a fyddai'n sicrhau trosglwyddiad esmwyth i ddisgyblion o dair oed trwy'r ysgol uwchradd.
- Byddai Opsiwn 1 yn caniatáu i staff rannu arbenigedd ac yn creu mwy o gyfleoedd cydweithredu/datblygiad proffesiynol parhaus (DPP). Gallai staff ychwanegol hefyd ddarparu ystod o arbenigedd a phrofiadau addysgol i ddisgyblion.
- Yn rhan o Opsiwn 1, byddai cymuned yr ysgol gyfan yn cael cyfle i gyfrannu eu syniadau a'u meddyliau i helpu i siapiau ysgol eu plentyn ar gyfer y dyfodol e.e. penderfynu ar enw'r ysgol, gwisg ysgol, brandio gan roi perchnogaeth iddynt o'u hysgol yn eu cymuned eu hunain.
- Byddai cael un ysgol gynradd cyfrwng Saesneg fwy (Opsiwn 1) yn creu mwy o gyfleoedd i deuluoedd ddatblygu cysylltiadau, yn galluogi'r gymuned i gydweithio i godi arian i'r ysgol a chefnogi unrhyw ddiwyddiadau/busnesau lleol.
- Byddai Opsiwn 1 yn darparu lefel o ddiogelwch i'r rhan fwyaf o Staff Allensbank
- Byddai'r newidiadau arfaethedig yn rhoi cyfle i Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica dyfu a datblygu (Opsiwn 1 ac Opsiwn 2) gan roi mwy o ddarpariaeth addysg seiliedig ar ffydd i ateb y galw.
- Byddai cyfle i Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica gael darpariaeth feithrin a fyddai'n caniatáu i blant ddechrau elwa ar waith da'r ysgol yn gynharach (Opsiwn 1 ac Opsiwn 2).
- Byddai agosrwydd Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan yn caniatáu i'r ysgol

gynnal ei chysylltiadau presennol ag Eglwys Sant Mihangel a'r Bwrdd (Opsiw 1 ac Opsiw 2).

- Trosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan (Opsiw 1 ac Opsiw 2) yn gosod yr ysgol mewn ardal Gweinidogaeth Plwyf newydd ac yn darparu lle i'r ysgol gynyddu i ysgol fynediad 0.9 dosbarth a gwella hyfywedd ariannol.
- Mae gan safle a rennir heriau a byddai'r opsiwn o gael safle mawr i'w hun i Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica yn fanteisiol.
- Y cyfle i wella cyfleusterau ar gyfer Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica, e.e. gwell llety blynyddoedd cynnar ac ardal awyr agored fwy (Opsiw 1 ac Opsiw 2).
- Byddai darpariaeth y blynyddoedd cynnar wedi ei adnewyddu yn Santes Monica yn cael ei defnyddio'n dda gan ysgol a dosbarth meithrin newydd (Opsiw 1).
- Byddai cydleoeli Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone (Opsiw 2) ar safle a rennir yn caniatáu i ddwy ysgol gymunedol ddod at ei gilydd a chynnig mwy o gyfleoedd cydweithio i staff, disgyblion, teuluoedd a llywodraethwyr. Byddai cael y ddwy ysgol ar un safle yn caniatáu i staff rannu arbenigedd a chreu mwy o gyfleoedd cydweithredu/datblygiad proffesiynol parhaus (DPP). Gallai staff hefyd ddarparu amrywiaeth o arbenigedd a phrofiadau addysgol i ddisgyblion yn yr ysgol. Byddai cyfle i gyfuno adnoddau y gallai'r ddwy ysgol elwa ohonynt.
- Byddai Opsiw 2 yn caniatáu i Ysgol Gynradd Gladstone ac Ysgol Gynradd Allensbank gadw eu hunaniaeth a'u hethos. Pe bai ysgolion yn ffederaleiddio byddai hwn yn gyfle cyffrous i weithio'n agos gyda holl randdeiliaid y ddwy ysgol a'u huno o dan un ymbarél.
- Byddai Opsiw 2 yn rhoi amser i deuluoedd addasu i'r ysgolion yn gweithio ar un safle a byddai'r pontio yn llyfnach pe bai'r ysgolion yn ffedereiddio yn y dyfodol.
- Ni fyddai Opsiw 2 yn cael fawr o effaith ar staffio, ac ni fyddai'n rhaid i'r rhan fwyaf o staff ailymgeisio am eu swyddi, fyddai'n cynnig mwy o sicrwydd swydd.
- Byddai cynnal Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone fel ysgolion ar wahân (Opsiw 2) yn caniatáu i'r ddwy ysgol gadw eu hunaniaeth a pharhad addysg i'w dysgwyr.
- Byddai opsiwn 3 yn lleihau'r tarfu ar staff dwy ysgol, plant a rhieni gan osgoi straen a phryder gormodol. Byddai'n caniatáu i'r pedair ysgol barhau, ysgolion i aros yn annibynnol a chadw eu hunaniaeth. Byddai hefyd yn cael goblygiadau i'r nifer lleiaf o ddisgyblion.

28. Roedd pryderon a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad yn cynnwys:

- Mae pob un o'r opsiynau yn arwain at symud Ysgol Gynradd Allensbank o'i hadeilad presennol ac ystyriwyd hynny yn annheg. Mae hyn yn awgrymu bod penderfyniad eisoes wedi'i wneud gan y Cyngor.
- Y canfyddiad bod buddsoddiad mewn addysg Gymraeg yn digwydd ar draul addysg cyfrwng Saesneg.

- Y diffyg tystiolaeth i gefnogi ehangu darpariaeth cyfrwng Cymraeg. Teimlwyd, yng nghyd-destun cwmp nifer y disgyblion a'r tebygolrwydd na fyddai teuluoedd o gefndir Saesneg fel Iaith Ychwanegol (EAL) yn dewis cyfrwng Cymraeg na fyddai digon o alw i gyfiawnhau ehangu Ysgol Mynydd Bychan i ysgol dau ddsbarth mynediad.
- Siom am yr hyn a ystyriwyd fel diffyg ymgysylltu ag ysgolion i adnabod atebion cyn i'r cynigion gael eu cyflwyno.
- Dylai'r ystod o opsiynau a gyflwynwyd ar gyfer ymgynghori fod wedi cynnwys yr opsiwn i ddarpariaeth cyfrwng Saesneg gael ei lleoli ar safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank a darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar safle Ysgol Gynradd Gladstone/Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.
- Pryder ynghylch statws rhestredig Ysgol Gynradd Allensbank a'r potensial i'r safle gael ei addasu.
- Yr effaith ariannol bosibl ar Ysgol Mynydd Bychan o feddiannu safle mwy tra bo'r ysgol yn tyfu.
- Anghenion plant a theuluoedd agored i niwed y mae'r Saesneg yn ail iaith iddynt, yr effaith ar les disgyblion, yn enwedig plant ag anghenion dysgu ychwanegol fyddai efallai'n profi anhawster gyda newid a tharfu am gyfnod yn eu haddysg.
- Yr effaith ar staff Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone.
- Yr heriau ynghylch trefniant safle a rennir fel y'i cynigir yn Opsiwn 2.
- Effaith lleoedd meithrin ychwanegol ar y ddarpariaeth bresennol gyda mwy o ysgolion yn cystadlu i lenwi lleoedd ar adeg pan fo'r gyfradd genedigaethau yn gostwng (Opsiwn 1 ac Opsiwn 2).
- Roedd pryderon ynghylch argaeledd staff addysgu a chymorth cyfrwng Cymraeg fyddai eu hangen i gefnogi ehangu addysg Gymraeg.
- Y potensial i ehangu Ysgol Mynydd Bychan gael effaith negyddol ar Ysgol Glan Ceubal; byddai cynyddu lleoedd yn Ysgol Mynydd Bychan yn effeithio'n uniongyrchol ar Ysgol Glan Ceubal.
- Potensial ar gyfer mwy o draffig o amgylch safleoedd yr ysgolion.
- A fyddai cynnydd cyfatebol yn nifer y lleoedd Cymraeg uwchradd i ateb galw yn sgil carfan fwy yn trosglwyddo?
- Colli dwy ysgol sydd â hanes hir o wasanaethu'r gymuned leol. Mae sawl cenhedlaeth o deuluoedd wedi anfon eu plant i Gladstone oherwydd eu bod yn ymddiried y bydd eu plant yn cael addysg gadarnhaol a chynhwysol.
- Roedd pryderon ynghylch gwrthdaro buddiannau posibl gyda chwestiynau yn codi ynghylch a oes rhaid i Gynghorwyr ddatgan gwrthdaro buddiannau.
- Mynegwyd pryder am gydlyniant cymunedol, a oedd y rhai sy'n gwneud penderfyniadau yn cynrychioli barnau gwirioneddol cymuned Cathays, yn hytrach na barn cymuned bleidleisio dosbarth canol Gwyn, Cathays. Mae perygl i'r gymuned ganfod bod plant gwyn, dosbarth canol yn cael eu trin yn well na phlant eraill, a allai achosi rhaniad.

29. Gwnaed nifer o awgrymiadau gwahanol hefyd ar ddarparu lleoedd mewn ysgolion cynradd.
30. Roedd y rhain yn cynnwys y canlynol:
- Peidio â gwneud dim byd; cadw'r ysgolion fel y maen nhw.
  - Cyfuno darpariaeth cyfrwng Saesneg ar safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank gyda darpariaeth cyfrwng Gymraeg ar safle presennol Ysgol Gynradd Gladstone / Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.
  - Gallai Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone rannu safle presennol ysgol Allensbank gyda darpariaeth Gymraeg ar safle wedi'i rannu Gynradd Gladstone a Santes Monica.
  - Y ffordd orau o ehangu Ysgol Mynydd Bychan yw adeilad ysgol newydd sy'n darparu adnoddau, seilwaith a'r amgylchedd sydd eu hangen i ddarparu profiadau dysgu o ansawdd uchel a chyfoethog. Ymhlith y lleoliadau posib mae safle presennol Ysgol Uwchradd Cathays neu ar ofod gwag ar safle Tŷ'r Cwmnïau. Gellid gwerthu adeilad presennol yr ysgol i'w ailddatblygu i dai gyda'r arian hwn yn cael ei ddefnyddio ar gyfer yr ysgol newydd.
  - O chwilio am leoliad yn Cathays neu'n nes at ganol y ddinas, ar safle ysgol wahanol ar gyfer lleoedd Cymraeg ychwanegol; mae saith ysgol cyfrwng Saesneg gwahanol yn ardaloedd y Rhath/Adamsdown/Canol Dinas y ddinas a does dim ysgolion cyfrwng Cymraeg yn yr ardaloedd hyn felly gellid ystyried un o'r rhain.
  - Newid dalgylchoedd yr Ysgolion Cymraeg Mae angen i dwf cyfrwng Cymraeg fod trwy ddewis. Ni fydd chwaith yn helpu addysg cyfrwng Cymraeg yn gyffredinol yng Nghaerdydd i gael ysgolion Cymraeg yn methu oherwydd problemau cyllido. Mae creu cystadleuaeth ymhlith ysgolion cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion, er mwyn bod yn hyfyw, yn mynd i niweidio addysg cyfrwng Cymraeg.
  - Cynyddu nifer y lleoedd cyfrwng Cymraeg lle mae ei angen e.e. datblygiadau CDLI.
  - Cyfuno Ysgol Mynydd Bychan ac Ysgol Glan Ceubal.
  - Dylid rhannu darpariaeth maes chwarae i bawb ar yr ysgol a gynhwysir yn yr ymgynghoriad; Mae'r rhain yn ysgolion dinesig mewn amgylchedd trefol, ond mae angen eu man gwyrdd eu hunain arnynt (naill ai caeau chwarae glaswellt neu gae astroturf da).
  - Cyllid ychwanegol i fynd i'r afael â heriau symudedd disgyblion i helpu gyda chynllunio a darparu sefydlogrwydd ariannol.
  - Trosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank a chreu ysgol ddwyieithog.
  - Cynyddu'r capasiti yn Ysgol Glan Ceubal.
  - Ystyried opsiynau i greu ffederasiwn ysgolion, byddai hynny'n caniatáu i ethos a dulliau unigol o addysgu a dysgu gael eu cadw a'u rhannu, tra'n parhau i ail-ddyrannu ac ail-gydbwysu lleoedd ysgol yn y sector cyfrwng Saesneg.
  - Datblygu cyfleoedd i'r sgiliau Cymraeg i'r rhai y tu hwnt i leoliadau cyfrwng Cymraeg yn yr ardal.

- Ysgol newydd i'r plant ieuengaf tra'n caniatáu i ddisgyblion Ysgol Gynradd bresennol Gladstone ac Ysgol Gynradd Allensbank aros ar wahân.
- Lleoli darpariaeth ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg ar safle Ysgol Gynradd Albany.
- Gwella addysgu'r Gymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

Cynrychiolaeth disgyblion

31. Cafodd swyddogion gyfarfod â disgyblion yn Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica ac Ysgol Mynydd Bychan i ddeall eu safbwyntiau ar y newidiadau arfaethedig.
32. Cafodd y sesiynau eu cynnal gan ddefnyddio rhaglen gyflwyno ryngweithiol Mentimeter a oedd yn caniatáu i ddisgyblion roi eu barn/safbwyntiau gan ddefnyddio arolygon byw, cymylau geiriau, cwestiynau ac ati. Gellir gweld nodiadau o'r sesiynau yn Atodiad 4.

Ysgol Gynradd Allensbank

33. Cyfarfu swyddogion â grŵp o 20 disgybl yn Ysgol Gynradd Allensbank i drafod y cynigion a chasglu eu barn; ni wnaeth pob disgybl ateb pob cwestiwn.
34. Roedd y pwyntiau a godwyd gan y disgyblion yn cynnwys y canlynol:
  - Opsiwn 1 - dywedodd 47% nad oedden nhw'n hoffi hwn o'i gymharu ag 16% a ddywedodd eu bod yn ei hoffi. Roedd 21% yn ei hoffi'n rhannol, nid oedd gan 16% unrhyw farn.
  - Opsiwn 2 - dywedodd 57% nad oedden nhw'n hoffi'r opsiwn hwn, dywedodd 14% eu bod yn ei hoffi, roedd 29% yn ei hoffi'n rhannol.
  - Opsiwn 3 - dywedodd 94% nad oedden nhw'n hoffi'r opsiwn hwn, dywedodd 6% eu bod yn ei hoffi.
35. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud ag Opsiwn 1 yn gymysg ac yn cynnwys y canlynol:
  - Cadarnhaol - Cyfle i gwrdd â mwy o ffrindiau, yn dda i ddisgyblion Ysgol Mynydd Bychan, yn haws i'r Cyngor reoli un ysgol fawr, yn dda am y bydd yn creu mwy o leoedd ysgol.
  - Llai cadarnhaol a phryderon - Mwy o deithio, ddim yn deg i ddisgyblion Gladstone ac Allensbank i rannu'r gofod, nid yw'n angenrheidiol am fod Saesneg yn iaith fyd-eang, yn drist na fydd myfyrwyr iau yn cael yr un profiad â disgyblion blaenorol Allensbank, gallent golli ffrindiau os yw'r dosbarthiadau'n gymysg â disgyblion Gladstone.
36. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud ag Opsiwn 2 yn negyddol ar y cyfan ac yn cynnwys y canlynol:

- Nid wyf eisiau symud.
  - Gallai llai o le i chwarae effeithio ar iechyd meddwl disgyblion Allensbank.
  - Pam symud dim ond i gael ysgol Gymraeg pan mae'r Gymraeg ond yn cael ei siarad mewn un wlad.
  - Ni fydd disgyblion iau yn cael profi'r un pethau.
37. Opsiwn 3 oedd y canlyniad lleiaf ffafriol. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud â'r opsiwn hwn yn cynnwys:
- Maint llai adeiladau a maes chwarae Ysgol Mynydd Bychan o'i gymharu â safle Allensbank.
  - Roedd hi'n annheg bod nifer llai o ddisgyblion sydd yn Ysgol Mynydd ar hyn o bryd yn mynd i etifeddu'r gofod mwy yn Allensbank.
  - Er nad oeddent yn hoffi'r opsiwn hwn, byddai'n amharu llai ar fyfyrwyr yn yr ysgolion eraill.

Ysgol Gynradd Gladstone

38. Cyfarfu swyddogion â grwpiau blwyddyn 4, 5 a 6, cyfanswm o tua 70 disgybl yn Ysgol Gynradd Gladstone i drafod y cynigion a chasglu eu barn; ni wnaeth pob disgybl ateb pob cwestiwn. Mae'r crynodeb isod yn ymateb ar y cyd ar draws y grwpiau blwyddyn hyn.
39. Roedd y pwyntiau a godwyd gan y disgyblion yn cynnwys y canlynol:
- Opsiwn 1 - dywedodd 48% eu bod yn hoffi hwn o'i gymharu â 33% a ddywedodd nad oeddent yn ei hoffi. Roedd 16% yn ei hoffi'n rhannol, nid oedd gan 3% unrhyw farn.
  - Opsiwn 2 - dywedodd 47% nad oedden nhw'n hoffi'r opsiwn hwn, dywedodd 36% eu bod yn ei hoffi, roedd 10% yn ei hoffi'n rhannol ac nid oedd gan 7% unrhyw farn.
  - Opsiwn 3 - dywedodd 57% eu bod yn hoffi'r opsiwn hwn gyda 31% yn dweud nad oeddent yn ei hoffi. Rhannwyd y 12% oedd yn weddill yn gyfartal rhwng dim barn neu ei hoffi'n rhannol.
40. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud ag Opsiwn 1 yn cynnwys adborth cadarnhaol ynghylch y cyfleoedd i wneud mwy o ffrindiau, tra bod yr adborth llai cadarnhaol yn cynnwys pryderon ynghylch newid enw neu eisiau i bethau aros yr un peth.
41. Roedd y sylwadau'n ymwneud ag Opsiwn 2 yn debyg i Opsiwn 1 ond yn cynnwys nifer o atebion cymharol fel: Mae'n well gennyf Opsiwn 1; neu rwy'n hoffi *hwn* yn well nag Opsiwn 1.
42. Roedd gwrthdaro ymysg y grŵp hwn o ddisgyblion ynghylch a fyddai Opsiwn 1 neu Opsiwn 2 yn well i'w hysgol.
43. Roedd sylwadau'n ymwneud ag Opsiwn 3 yn ddatganiadau o fath da neu ddrwg yn bennaf. Fodd bynnag, roedd y teimlad cyffredinol yn gymysg, gyda rhai yn teimlo na fyddai'r newidiadau yn effeithio arnynt o gwbl, tra bod eraill yn teimlo y byddai hyn yn annheg.

Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica

44. Cyfarfu swyddogion â grŵp o 50 o ddisgyblion yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica o flwyddyn 4, 5 a 6 i drafod y cynigion a chasglu eu barn; ni wnaeth pob disgybl ateb pob cwestiwn.
45. Roedd y pwyntiau a godwyd gan y disgyblion yn cynnwys y canlynol:
- Opsiwn 1 - dywedodd 62% o'r disgyblion eu bod yn hoffi'r opsiwn hwn o'i gymharu â 6% a ddywedodd nad oeddent yn ei hoffi; roedd 12% yn ei hoffi'n rhannol, nid oedd gan 20% unrhyw farn.
  - Opsiwn 2 - dywedodd 38% eu bod yn hoffi'r opsiwn hwn, dywedodd 16% nad oeddent yn ei hoffi; roedd 31% yn ei hoffi'n rhannol, nid oedd gan 15% unrhyw farn.
  - Opsiwn 3 - Roedd dros hanner yr ymatebwyr yn erbyn yr opsiwn hwn, gyda 56% yn dweud nad oeddent yn ei hoffi; dim ond 12% ddywedodd eu bod yn ei hoffi, roedd 20% yn hoffi rhannau ohono, nid oedd gan 12% unrhyw farn.
46. Roedd y rhan fwyaf o'r sylwadau a wnaed am Opsiwn 1 yn gadarnhaol - rwy'n credu ei fod yn syniad da, rwy'n credu y byddai'n dda cael maes chwarae mwy, byddai mwy o ddisgyblion yn cael dod i Santes Monica, bydden ni'n cael ysgol fwy, byddai'n braf cael dosbarth meithrin, bydden ni'n cael addysg gwell.
47. Roedd yna sylwadau eraill, er eu bod yn hoffi'r syniad, y byddent yn gweld eisiau eu hysgol ac roeddent yn teimlo y gallai fod yn rhaid i rai pobl deithio ymhellach, fyddai'n annheg arnyn nhw.
48. Ar y cyfan, roedd y sylwadau am Opsiwn 2 yn llai ffafriol nag Opsiwn 1 gyda sawl ymatebydd yn nodi bod Opsiwn 1 yn well. Dywedodd llawer o sylwadau ei fod yn 'iawn' yn hytrach na da ac ymatebodd cryn dipyn nad oeddent yn siŵr. Dim ond 2 allan o 50 ateb a ddywedodd y byddai Opsiwn 2 yn well nag Opsiwn 1.
49. Nid oedd y disgyblion yn hoffi Opsiwn 3 gan eu bod yn teimlo ei fod ond yn deg i bawb gyfnewid, ac na fyddai Santes Monica yn elwa ar niferoedd uwch ar gyfer dosbarth meithrin nac ysgol a maes chwarae mwy.

Ysgol Mynydd Bychan

50. Cyfarfu swyddogion â disgyblion Ysgol Mynydd Bychan i drafod y cynigion a chasglu eu barn. Cymerodd grŵp o 20 o ddisgyblion ran yn y sesiwn a gynhaliwyd trwy gyfrwng y Gymraeg.
51. Amlinellir y pwyntiau a godwyd isod:
- Opsiwn 1 - dywedodd 35% eu bod yn hoffi hwn o'i gymharu â 10% a ddywedodd nad oeddent yn hoffi'r opsiwn hwn, roedd 40% yn ei hoffi'n rhannol, nid oedd gan 15% unrhyw farn.

- Opsiwn 2 - dywedodd 35% nad oedden nhw'n hoffi'r opsiwn hwn, dywedodd 20% eu bod yn ei hoffi, roedd 40% yn ei hoffi'n rhannol, nid oedd gan 5% unrhyw farn.
  - Opsiwn 3 - dywedodd 95% nad oedden nhw'n hoffi'r opsiwn hwn, dywedodd 5% eu bod yn ei hoffi.
52. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud ag Opsiwn 1 yn gymysg ac yn cynnwys y canlynol:
- Cadarnhaol – Mae'n gyfle gwych i fwy o blant gael addysg Gymraeg os yw Ysgol Mynydd Bychan yn fwy o faint. Bydd gan bob ysgol fwy o le, fydd yn deg o ran lleoedd Cymraeg a Saesneg. Rwy'n credu y bydd hyn yn helpu i ddatblygu'r Gymraeg yn ein hardal ni am y bydd pob plentyn yn cael cyfle i fynd i ysgol Gymraeg.
  - Llai Cadarnhaol - Mwy o amser teithio, rydym yn hoffi'r adeilad hwn. Dylai Ysgol Mynydd Bychan aros yn yr un lle.
53. Roedd llawer o ddisgyblion heb fynegi barn am Opsiwn 1 a dywedasant 'does gen i ddim barn'.
54. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud ag Opsiwn 2 yn gymysg ar y cyfan, dechreuodd llawer o'r disgyblion gymharu Opsiynau 1 a 2 gan gynnwys y sylwadau canlynol:
- Mae Dewis 2 yn opsiwn da i Ysgol Mynydd Bychan ond nid i'r ysgolion eraill, os ydym am fod yn deg yna mae opsiwn 1 yn well.
  - Rwy'n hoffi'r opsiwn hwn ond efallai na fydd rhai o'r plant yn yr ysgolion eraill yn ei hoffi.
  - Rwy'n casáu'r opsiwn hwn.
  - Rwy'n hoffi'r opsiwn hwn.
  - Dwi'n hoffi'r ffaith y bydd mwy o blant yn cael cyfle i siarad Cymraeg.
  - Heb amheuaeth, nid wyf yn cytuno ag Opsiwn 2 am ei fod yn rhy gymhleth ac nid oes digon o le i bob ysgol.
  - Efallai y bydd rhieni o ysgolion Saesneg yn hoffi opsiwn 2 am y bydd yr ysgolion yn cadw'r un enw a gwisg ysgol.
55. Nid oedd gan lawer o'r disgyblion unrhyw farn am Opsiwn 2 a dywedasant 'does gen i ddim barn'.
56. Opsiwn 3 oedd y canlyniad lleiaf ffafriol. Dechreuodd llawer o'r disgyblion gymharu pob un o'r 3 opsiwn. Roedd y sylwadau a wnaed yn ymwneud â'r opsiwn hwn yn cynnwys:
- Nid yw Opsiwn 3 yn syniad da gan mai'r unig ysgol sy'n mynd i fanteisio yw ein hysgol ni, sy'n dda i ni ond nid i unrhyw ysgol arall.
  - Heb os, rhaid meddwl am opsiwn 3 ond rwy'n credu y bydd y newid hwn yn annheg i blant Allensbank gan nad oes llawer o blant yn gallu mynd i Allensbank.

- Dwi'n ddirmygus o'r opsiwn yma achos mae maes chwarae Allensbank yr un maint â maes chwarae Ysgol Mynydd Bychan ac yn fy marn i dyna'r cyfan sy'n bwysig.
- Yn fy marn i, rwy'n credu na fydd opsiwn 3 yn cael llawer o effaith.
- Yn fy marn i, dwi ddim yn meddwl ei fod yn deg i Santes Monica achos dydyn nhw ddim yn gallu cael dosbarth meithrin
- Yn fy marn i fe ddylen ni gael adeilad newydd sbon gydag iard fawr a mwy o bobl i siarad Cymraeg, a neuadd fawr.

57. Roedd bron pob disgybl yn teimlo nad oedd Opsiwn 3 yn deg i naill ai Ysgol Gynradd Allensbank neu Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.

Ymatebion y Cyngor Ysgol

58. Yn ogystal â'r sesiynau ymgysylltu â disgyblion, derbyniwyd dau ymateb gan y Cyngor Ysgol, un o Ysgol Gynradd Allensbank a'r llall o Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.

59. Teimlai Cyngor Ysgol Gynradd Allensbank ei bod yn annheg nad oedd opsiwn i'r ysgol aros ar ei safle presennol ac awgrymodd fod Ysgol Gynradd Gladstone yn ymuno â nhw gan fod digon o le i ysgol gynradd dwy ddsbarth mynediad.

60. Roedd Cyngor Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica yn cefnogi Opsiwn 1 gan y byddai hyn yn caniatáu i'r ysgol gael darpariaeth feithrin gyda'r manteision cysylltiedig ac i'r ysgol dyfu. Roedden nhw hefyd yn teimlo y byddai safle Ysgol Mynydd Bychan yn darparu amrywiaeth o gyfleusterau gwell.

61. Mae copïau o'r ymateb llawn yn Atodiad 4.

Dylanwadwyr Caerdydd

62. Mae Dylanwadwyr Caerdydd yn grŵp o ddysgwyr ysgolion uwchradd Caerdydd sy'n rhoi mewnbwn yn ystod penderfyniadau ar gynllunio trefniadaeth ysgolion.

63. Cyfarfu deuddeg aelod o'r grŵp ar 01 Mehefin 2023 i drafod y newidiadau arfaethedig yn narpariaeth ysgolion cynradd sy'n gwasanaethu Cathays a rhannau o Gabalfa, Mynydd Bychan, Ystum Taf a Phlasnewydd.

64. Roedd y sesiwn yn cynnwys cyflwyniad o'r opsiynau arfaethedig, taith gerdded yn y gymuned (gan ddechrau ar safle Ysgol Mynydd Bychan, cerdded i safle Ysgol Gynradd Allensbank a cherdded oddi yno i safle Ysgol Gynradd Gladstone/Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica cyn dychwelyd i Neuadd y Ddinas).

65. Dilynyd hyn gan drafodaeth ar bwy fyddai'r newidiadau arfaethedig yn effeithio arnynt, a manteision ac anfanteision pob opsiwn. Yna

gweithiodd y Dylanwadwyr mewn grwpiau i baratoi datganiadau yn nodi eu barn ar y newidiadau arfaethedig.

Adborth Dylanwadwyr Caerdydd ar y newidiadau arfaethedig

66. Mae'r wybodaeth isod yn grynodedb o adborth y grŵp. Mae copïau o ddatganiadau adborth Dylanwadwyr Caerdydd wedi'u cynnwys ar ddiwedd y crynodeb.
67. Roedd naw o'r deuddeg Dylanwadwr yn ffafrio Opsiwn 1.
68. Roedd y sylwadau a wnaed yn cynnwys:
- *Byddai gan bob ysgol ddarpariaeth feithrin sy'n fuddiol i'r gymuned.*
  - *Gall sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica gynyddu'r tebygolrwydd y bydd rhieni'n anfon eu plant i'r ysgol.*
  - *Byddai'n mynd i'r afael â'r diffyg yng nghyllideb y ddwy ysgol gynradd cyfrwng Saesneg (Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone).*
  - *Byddai Ysgol Mynydd Bychan yn tyfu i fod yn ysgol dau ddsbarth mynediad gan ganiatáu i fwy o blant gael mynediad at addysg Gymraeg.*
  - *Byddai ehangu Ysgol Mynydd Bychan yn cefnogi amcanion Cymraeg 2050.*
  - *Gwerthfawrogwyd bod cysylltiad emosiynol ag Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone, ond byddai uno'r ddwy ysgol yn caniatáu darpariaeth gynaliadwy o leoedd cynradd cyfrwng Saesneg i wasanaethu'r ardal a chyfle i gyfuno diwylliannau'r ddwy ysgol, gan gryfhau cysylltiadau o fewn y gymuned leol.*
  - *Gall ysgolion mwy o faint ddenu penaethiaid profiadol o safon ond deallir y gallai'r penaethiaid presennol gael eu diswyddo.*
  - *Gall ysgol fwy o faint gynnig mwy o arbenigedd gan fod mwy o staff ac ystod ehangach o weithgareddau allgyrsiol ar gael.*
  - *Byddai ysgolion mwy o faint yn rhoi mwy o werth am arian, gellir gwario arian ar offer effeithiol, athrawon ac ati.*
  - *O gau Ysgol Gynradd Allensbank a Gladstone a dileu swyddi staff, byddai'r ysgolion yn colli eu profiad a'u gallu addysgol, ond mae'r Cyngor yn cynnig adleoli staff drwy roi cyfweliadau iddynt yn yr ysgol cyfrwng Saesneg newydd ei ffurfio neu ar gyfer swydd arall sydd ar gael yn y ddinas.*
  - *Mae cau Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone yn rhoi'r Penaethiaid mewn perygl o gael eu diswyddo.*
  - *Efallai y bydd diffyg parhad i rai o'r plant gan y byddai ysgol newydd yn trefnu staff yn wahanol a allai fod yn brofiad ansefydlog iddynt.*
69. Ni chefnogwyd Opsiwn 2 gan unrhyw un o'r Dylanwadwyr, ac roeddent yn credu nad oedd llawer o fanteision i gynnal y gost o redeg dwy ysgol

ar un safle; Yn ogystal, byddai sefyllfa diffyg Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone yn parhau heb unrhyw ffordd glir o wella.

70. Cefnogwyd Opsiwn 3 gan dri o'r deuddeg Dylanwadwr.

71. Roedd y sylwadau a wnaed am Opsiwn 3 yn cynnwys:

Manteision:

- *Mae'n caniatáu i Ysgol Gynradd Allensbank ddod yn ysgol un dosbarth mynediad (dau ddosbarth mynediad ar hyn o bryd gyda mwy o gyflenwad na'r galw) a pheidio â cholli arian mwyach. Mae ysgol gynradd Allensbank yn colli arian oherwydd ei bod yn talu am gyfleusterau ar gyfer 2 ddosbarth mynediad, a dim ond yn derbyn digon o fyfyrwyr i 1 dosbarth mynediad bob blwyddyn.*
- *Mae opsiwn tri yn achosi llai o darfu nag opsiwn un tra'n dal i gynnig manteision i'r ddwy ysgol gan gynnwys:*
  - *Ni fyddai unrhyw athrawon yn colli eu swydd.*
  - *Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Mynydd Bychan yw'r agosaf at ei gilydd o'r pedair ysgol. (Heddiw fe gerddon ni o Allensbank i Ysgol Mynydd Bychan mewn dau funud).*
  - *Ni fyddai unrhyw newidiadau negyddol mewn cyflogau i unrhyw staff a byddai'r pennaeth yn Ysgol Mynydd Bychan yn ennill cynnydd sylweddol mewn cyflog. Ar ben hynny, byddai cyfleoedd gwaith newydd â gofyniad i siarad Cymraeg yn sgil yr opsiwn hwn.*
  - *Yn olaf, efallai na fydd rhai rhieni, myfyrwyr ac aelodau'r gymuned o amgylch y pedair ysgol eisiau iddynt gau a chreu ysgol newydd. Gall yr ysgolion hyn olygu llawer iawn i aelodau'r gymuned a gallent frwydro yn erbyn cau'r ysgolion fel y cynigir yn opsiwn un.*

Anfanteision:

- *Bydd dyled Ysgol Gynradd Allensbank yn parhau. Fodd bynnag, bydd yr adeilad llai yn caniatáu i hynny wella yn y pen draw, er efallai bydd angen peth amser.*
  - *Yn ogystal, bydd Ysgol Mynydd Bychan yn wynebu rhai anawsterau ar y dechrau oherwydd y nifer is o fyfyrwyr o gymharu â'r lle sydd ar gael. Ond oherwydd y galw am leoedd yn Ysgol Mynydd Bychan byddai'r diffyg dysgwyr yn llenwi.*
72. Nod y newidiadau arfaethedig yw cynyddu nifer y lleoedd ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg sy'n gwasanaethu'r ardal. Mae'r newidiadau hefyd yn adlewyrchu'r heriau cyllidebol sy'n wynebu Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone. Er y gallai fod heriau i Ysgol Mynydd Bychan yn y tymor byr o orfod cynnal adeilad mwy o faint tra bod y nifer yn tyfu, mae'r ysgol mewn sefyllfa ariannol dda.

Ymateb i sylwadau a fynegwyd yn ystod yr ymgynghoriad

73. Mae'r Cyngor yn croesawu'r farn gadarnhaol a gyflwynir gan rieni, disgyblion, ysgolion a rhanddeiliaid ehangach mewn perthynas â phob un o'r ysgolion sy'n destun newidiadau arfaethedig.
74. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i roi cymorth i ddysgwyr mwyaf bregus Caerdydd, gan gynnwys plant mewn gofal, y rhai sy'n cael addysg heblaw yn yr ysgol a phlant o'r cymunedau â'r amddifadedd mwyaf a bod pob plentyn yn cael addysg wych drwy eu dewis cyfrwng iaith.
75. Mae sicrhau bod cyllid ar gyfer addysg yn cael ei dargedu tuag at brofiadau a chyfleoedd dysgu ochr yn ochr â chymorth i deuluoedd yn hollbwysig. Mae'r Cyngor yn buddsoddi mewn ysgolion a rhaid iddo hefyd gefnogi pob ysgol i barhau i wella addysg eu holl ddysgwyr.
76. I gyflawni hyn, rhaid i'r Cyngor sicrhau bod cydbwysedd priodol yn y nifer a mathau o leoedd ysgol sy'n gwasanaethu pob ardal, gyda lefel ddigonol o leoedd dros ben. Rhaid i bob darpariaeth ysgol a gynigir ddiwallu anghenion amrywiol y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu. Rhaid i'r Cyngor wneud y mwyaf o botensial ei staff addysgu a dysgu er mwyn sicrhau'r defnydd gorau o'u talent, a thrwy hynny sicrhau'r effaith fwyaf ar gyfleoedd a deilliannau dysgwyr ar gyfer pawb.
77. Cydnabyddir bod pryderon ynghylch pob un o'r opsiynau. Fodd bynnag, rhaid i'r Cyngor sicrhau bod y cyllid sydd ar gael yn cael ei ddefnyddio i sicrhau'r buddion mwyaf posibl i bob dysgwr. Nid yw cadw'r patrwm presennol o ddarpariaeth ysgolion sy'n gwasanaethu'r ardal leol yn darparu'r patrwm mwyaf priodol o ddarpariaeth mewn ardal ddaearyddol fechan.
78. Cyrhaeddodd y niferoedd derbyn i'r dosbarthiadau derbyn mewn ysgolion cynradd ledled y ddinas ei anterth ar tua 4,370 o ddisgyblion yn 2015/16 a 2016/17. Mae hyn yn cyfateb i frig y cyfraddau geni a gofnodwyd bum mlynedd ynghynt. Ar yr adeg pan oedd y niferoedd ar eu huchaf, cadwodd Caerdydd tua 8% o leoedd gwag.
79. Ers 2017/18, mae gostyngiad parhaus wedi bod yn y gyfradd enedigaethau, a newidiadau i batrymau mudo yn y ddinas. Felly mae niferoedd derbyn cynradd ledled y ddinas wedi disgyn yn sylweddol a byddan nhw'n parhaui fod yn isel tan o leiaf Medi 2025. Fodd bynnag, nid yw newidiadau poblogaeth yr un peth ym mhob rhan o'r ddinas.
80. Gan fod rhieni'n gallu nodi eu hysgolion o ddewis, byddai rhai ysgolion yn parhau i gael niferoedd newydd uchel. I ysgolion eraill fe fydd yr effaith ar niferoedd disgyblion yn llawer mwy nag ar gyfartaledd ledled y ddinas.
81. Mae ysgolion yn derbyn y rhan fwyaf o'u hincwm ar sail niferoedd y disgyblion ar y gofrestr. Bydd gostyngiad yn nifer y disgyblion yn cael effaith fawr ar gyllidebau rhai ysgolion. Mae hynny'n effeithio ar y cyfleoedd addysgu a dysgu y gall yr ysgolion hynny eu cynnig.

82. Mae'r fformiwla ariannu ysgolion yn seiliedig ar gyllid fesul disgybl a nifer o gyfandaliadau fesul ysgol. Mae cyllid fesul disgybl yn gyffredinol uwch mewn ysgolion llai oherwydd costau'r pennaeth a chostau sefydlog eraill yn sgil nifer is o ddisgyblion.
83. Byddai gostyngiad yn nifer yr ysgolion yng Nghaerdydd felly yn caniatáu lleihau dyraniadau o gyfandaliadau i ysgolion, a byddai'r arian hyn yn cael ei ail-ddosbarthu i ysgolion drwy'r fformiwla cyllido.
84. Yn gyffredinol, gall ysgolion mwy o faint hefyd sicrhau gwell gwerth am arian drwy arbedion maint mewn nifer o feysydd gan gynnwys rheoli contractau ac o bosibl yn eu strwythur staffio. Gellir gwireddu rhai o fanteision un ysgol fwy drwy ffederasiwn ffurfiol o gyrrff llywodraethu neu gytundebau cydweithio rhwng ysgolion, gyda strwythurau staffio mwy effeithlon.
85. 'Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg' yw strategaeth Llywodraeth Cymru i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg. Mae'n amlinellu'r dull hirdymor o gyrraedd y targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.
86. Mae'n ofynnol i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru gyflwyno Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg. O fewn eu cynllun, mae'n rhaid iddyn nhw osod targed deng mlynedd ar gyfer y cynnydd disgwylidig ym mhiant Blwyddyn 1 sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Y targed a osodwyd i Gaerdydd gan Lywodraeth Cymru yw bod rhwng 25 a 29% o ddysgwyr Blwyddyn 1 yn cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg erbyn 2031. Ar hyn o bryd, oddeutu 18% y mae'r ffigur hwn.
87. Mae'r Cyngor wedi diystyru'r posibilrwydd o beidio â gwneud unrhyw newidiadau i'r ddarpariaeth cyfrwng Saesneg gan na fyddai hynny'n gwireddu'r buddion addysg na'r buddion ariannol i'r ysgolion perthnasol, ac ni fyddai'n caniatáu datrysiad lleol i ordanysgrifiad Ysgol Mynydd Bychan.
88. Mae'r nifer presennol o leoedd cynradd cyfrwng Saesneg yn Ysgolion Albany, Allansbank a Gladstone yn ddigon i ddarparu ar gyfer y galw am leoedd a ragamcennir yn yr ysgolion hyn ac yn cadw lefel uchel o leoedd gwag i ymateb i unrhyw amrywiad posibl neu gynnydd hirhoedlog yn y galw, a'r lefelau uchel o symudedd disgyblion yn yr ardal. Ni fyddai nifer y lleoedd sydd ar gael i fynnychu ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg yn newid o dan Opsiwn 1 nac Opsiwn 2.
89. Rhaid i'r cynigion a gyflwynir sicrhau bod twf ysgolion yn gynaliadwy, ac mae'n rhaid lleihau'r effaith negyddol bosibl ar ysgolion eraill.
90. Mae pryderon wedi eu mynegi ynghylch yr effaith bosib ar Ysgol Glan Ceubal yn sgil cynlluniau arfaethedig i ehangu Ysgol Mynydd Bychan.
91. Byddai cynnydd yn y nifer sy'n manteisio ar leoedd yn Ysgol Mynydd Bychan ar gyfer plant o fewn ei dalgylch yn golygu y byddai nifer y plant

yn yr ardal sy'n manteisio ar leoedd mewn ysgolion cyfrwng Saesneg lleol yn lleihau. Byddai cynnydd yn y nifer fyddai'n manteisio ar leoedd yn Ysgol Mynydd Bychan o'r tu allan i'w dalgylch yn golygu y byddai'r nifer fyddai'n manteisio ar leoedd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg eraill, mewn rhannau eraill o'r ddinas, yn debygol o leihau.

92. Gallai newidiadau i ddalgylchoedd roi cydbwysedd rhwng nifer y lleoedd sydd ar gael, a'r galw a ragwelir am leoedd, a byddai'n caniatáu cynnydd cyfyngedig yn y nifer sy'n derbyn y cynnig.
93. Fodd bynnag, ni fyddai'r lefel a ragwelir o leoedd gwag yn ddigonol i gynyddu'r nifer a ymgwymerir i addysg Gymraeg yn sylweddol yn y tymor hwy, er mwyn bodloni twf wedi'i dargedu Caerdydd fel y'i nodir yn y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) sydd wedi'i gymeradwyo yng Nghaerdydd.
94. Nid oes digon o le ar safle presennol Ysgol Mynydd Bychan i ganiatáu ar gyfer ehangiad ar y safle. Mae'r Cyngor wedi ymchwilio i opsiynau eraill o ran safle a allai fod ar gael ac sydd wedi'i lleoli'n ganolog yn nalgylch Ysgol Mynydd Bychan, ac nid oes safle addas ar gael yn yr ardal leol i'r ysgol a allai ddarparu ar gyfer Ysgol Mynydd Bychan.
95. Mae digon o gapasiti yn yr ysgolion sy'n gwasanaethu'r ardal ar hyn o bryd i alluogi ad-drefnu'r ddarpariaeth bresennol. Mae'r Cyngor wedi buddsoddi'n sylweddol yn yr Allensbank ac wedi rhannu safleoedd Gladstone/Santes Monica yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Byddai ad-drefnu darpariaeth yn ffordd briodol o gydbwysu'r cyflenwad a'r galw am ddarpariaeth cyfrwng Saesneg a chyfrwng Cymraeg yn yr ardal, a byddai'n ffordd fwy effeithiol ac effeithlon o ddefnyddio adnoddau. Byddai hyn hefyd yn cadw hyblygrwydd yn yr ystâd ysgolion er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y boblogaeth yn y dyfodol sy'n effeithio ar yr ardal.
96. Bu'r Cyngor yn ymgynghori yn flaenorol ar gynnig i ddarparu balans priodol o leoedd ysgolion cynradd Cymraeg a Saesneg i wasanaethu Cathays a rhannau o Gabalfa, Y Mynydd Bychan, Ystum Taf a Phlasnewydd.
97. Fe wnaeth y Cyngor hefyd ofyn am farn ar newidiadau hirdymor i'r ddarpariaeth ysgolion er mwyn cynnig balans priodol o leoedd cyfrwng Cymraeg a chyfrwng Saesneg i wasanaethu'r ardal. Er bod cefnogaeth gyffredinol i ehangu addysg Gymraeg, dangosodd yr ymgynghoriad nad oedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr, gan gynnwys Prifathrawon a Chyrff Llywodraethu Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Mynydd Bychan, yn cefnogi cynllun i ehangu Ysgol Mynydd Bychan dros dro fel y'i cynigiwyd.
98. Aeth y cynigion diwygiedig a oedd yn destun ymgynghoriad i'r afael â'r problemau a sbardunodd y cynigion cynharach, gan roi ystyriaeth i'r problemau a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad cynharach.
99. Mae ad-drefnu darpariaeth yn ffordd briodol o gydbwysu'r cyflenwad a'r galw am ddarpariaeth cyfrwng Saesneg a chyfrwng Cymraeg yn yr ardal,

a byddai'n ffordd fwy effeithiol ac effeithlon o ddefnyddio adnoddau. Byddai ad-drefnu hefyd yn cadw hyblygrwydd yn yr Ystâd Ysgolion er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y boblogaeth sy'n effeithio ar yr ardal yn y dyfodol.

100. Byddai aildrefnu darpariaeth cyfrwng Saesneg ac ehangu darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn beth da o ran parhau i ddatblygu addysg o ansawdd uchel i bob disgybl drwy:
- Gynnig mwy o gyfleoedd o fewn ysgolion mwy o faint/ysgolion ffederal i staff rannu llwyth gwaith ac arbenigedd.
  - Mwy o gyfleoedd i ddatblygu staff yn broffesiynol e.e. athrawon newydd gymhwyso all arsylwi ar eu hathrawon cyfochrog
  - Cyfleoedd i staff addysgu yn ôl eu cryfderau gan sicrhau bod dysgwyr yn cael y profiad addysg gorau posib.
  - Nifer uwch o athrawon i arwain ar Feysydd Dysgu, ynghyd ag Addysg Grefyddol, Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh) a Chymhwysedd Digidol.
  - Mwy o gyfleoedd i gynnig ystod ehangach o weithgareddau allgyrsiol/cyfoethogi.
  - Helpu i godi safonau trwy rannu'r gwaith o gyflwyno'r cwricwlwm, arweinyddiaeth ysgolion a rhoi camau ar waith ar y cyd i fynd i'r afael â materion allweddol fel cynhwysiant.
  - Galluogi arferion da, deunyddiau paratoi ac adnoddau.
  - Gwella cyfleoedd gweithgareddau i ddisgyblion gan arwain at wella ansawdd dysgu staff a disgyblion.
  - Mwy o gyfleoedd i Gyngor yr Ysgol a chyfleoedd datblygu disgyblion (yn academaidd ac yn gymdeithasol).
  - Caniatáu trefniadau traws gyfnod.
  - Symleiddio polisïau a strwythurau.
  - Cefnogi gwelliant ysgolion drwy alluogi ysgolion i alw ar adnoddau ysgolion eraill i fynd i'r afael â phroblemau, rhannu arbenigedd, codi disgwyliadau a mynd i'r afael ag anghenion grwpiau penodol o ddisgyblion.
  - Rhoi cyfle i fanteisio ar arbedion maint a rhannu gwasanaethau ar draws yr ysgolion.
  - Posibilrwydd o recriwtio llywodraethwyr yn haws gyda llai o swyddi gwag i lywodraethwyr.
101. Mae'r Cyngor wedi ystyried lleoli darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar y safle a rennir gan Ysgol Gynradd Gladstone ac Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica a darpariaeth cyfrwng Saesneg ar safle Allensbank ond mae wedi diystyried yr opsiwn hwn.
102. Mae lleoli darpariaeth cyfrwng Saesneg ar safle Ysgol Gynradd Gladstone/Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica, yn ffordd fwy priodol o ledaenu lleoedd cyfrwng Saesneg o mewn rowndiau derbyn nawr ac yn y dyfodol.
103. Mae'r ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion yn gwasanaethu ystod amrywiol o ddisgyblion ac anghenion.

Cyflwynwyd y cynigion er mwyn darparu cydbwysedd mwy priodol o leoedd ac i sicrhau bod modd buddsoddi lefel uwch o gyllid mewn addysgu a dysgu. Mae safon yr addysg ym mhob ysgol sy'n destun y newidiadau arfaethedig yn dda. Nid oes unrhyw wybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn cael effaith negyddol ar ddisgyblion sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim, disgyblion sy'n derbyn cymorth oherwydd bod ganddynt Saesneg fel iaith ychwanegol, disgyblion o gefndir ethnig lleiafrifol na disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae manteision clir yn gysylltiedig â phob opsiwn a fyddai'n gwella cyfleoedd dysgu i bob dysgwr.

104. Mynegwyd pryderon ynghylch yr effaith bosibl ar Ysgol Mynydd Bychan o feddiannu safle mwy o faint tra bod yr ysgol yn tyfu a'r cyfleusterau sydd ar gael ar safle Ysgol Gynradd Allensbank.
105. Byddai ehangu Ysgol Mynydd Bychan ar safle Allensbank yn cael ei gyflwyno'n raddol o fis Medi 2025, drwy gynyddu'r nifer derbyn ar gyfer y grwpiau blwyddyn meithrin a Derbyn yn unig yn y lle cyntaf. Felly nid oes angen i'r ysgol ddefnyddio'i holl le yn 2025/2026 a gallai ganiatáu i rannau o'r ddau adeilad gael eu cau i'r staff a disgyblion i leihau'r effaith ar gyllideb yr ysgol a/neu tra bod gwaith yn cael ei wneud.
106. Byddai ehangu'r ysgol yn peri costau staffio ac arwain ychwanegol i'r ysgol fyddai'n cael eu talu o gyllideb yr ysgol. Byddai'r gyllideb yn cynyddu yn unol â'r nifer uwch o ddisgyblion sydd ar y gofrestr. Mae'r ysgol hefyd yn derbyn mwy o ddyraniadau o fewn ei chyllideb yn ymwneud â gweithredu'r safle a'r adeiladau mwy, fel y mae Ysgol Gynradd Allensbank yn ei wneud ar hyn o bryd.
107. Gallai'r bwriad i ehangu olygu bod yr ysgol yn gweithredu rhai dosbarthiadau llai, neu rai dosbarthiadau oedran cymysg, wrth i'r ysgol dyfu. Mae data dewisiadau derbyn ysgolion yn dangos y byddai nifer y disgyblion sy'n cael eu derbyn i'r ysgol yn cynyddu, ond byddai gan yr ysgol lefel uchel o leoedd gwag am nifer o flynyddoedd. Er y byddai cyllideb yr ysgol yn cynyddu wrth i nifer y disgyblion gynyddu, byddai'r gost fesul disgybl yn debygol o fod yn uwch am gyfnod estynedig tra bo'r ysgol yn tyfu. Wrth i dwf, a buddsoddiad, gael eu cyflwyno'n raddol, byddai effaith ariannol newidiadau yn cael ei lleihau lle bynnag y bo modd.
108. Pe bai Ysgol Mynydd Bychan yn symud i safle Allensbank, byddai unrhyw newidiadau i'r adeiladau a'r ardaloedd allanol sy'n defnyddio grant cyfalaf Llywodraeth Cymru yn cael eu hystyried ar gam dylunio diweddarach. Mae'r cyllid cyfalaf a ddyrannwyd gan Lywodraeth Cymru wedi'i neilltuo i alluogi ehangu addysg cyfrwng Cymraeg. Byddai'r Cyngor yn nodi ac yn cytuno ar flaenoriaethau ar gyfer y buddsoddiad mewn partneriaeth â Chorff Llywodraethu Ysgol Mynydd Bychan.
109. Er y byddai'r tri opsiwn yr ymgynghorwyd arnynt yn darparu ystod o fanteision, byddai nifer y manteision a wireddwyd ar gyfer dysgwyr mewn addysg gymunedol cyfrwng Saesneg o dan Opsiwn 2 neu Opsiwn 3 yn llai o'u cymharu ag Opsiwn 1 gan y byddai defnydd llai effeithlon o

gyllidebau'r ysgolion. Ni fyddai swm wedi'i neilltuo i ddarparu cymorth am gyfnod a byddai angen cyfran uwch o gyllidebau'r ysgolion ar gyfer arweinyddiaeth a rheolaeth.

110. Er y byddai'r newidiadau arfaethedig i drefniadaeth y ddarpariaeth yn gofyn am newidiadau i staffio ym mhob ysgol, byddai newidiadau hefyd yn angenrheidiol pe na bai cynigion yn cael eu datblygu er mwyn i'r ysgolion cyfrwng Saesneg perthnasol gyflawni cyllidebau cytbwys yn y blynyddoedd i ddod.
111. Byddai sefydlu ysgol gynradd Saesneg â dau ddsbarth mynediad, ac ehangu Ysgol Mynydd Bychan i ddau ddsbarth mynediad, yn dda i ddysgu ac addysgu drwy alluogi:
  - mwy o ysgolion dau ddsbarth mynediad i'r ardal. O'i chymharu ag ysgolion llai, mae maint ysgol gynradd â dau ddsbarth mynediad yn cynnig mwy o hyblygrwydd a chyfleoedd i ddisgyblion oherwydd adnoddau ariannol ehangach, gwell, â mwy o sicrwydd
  - gall ysgol â dau ddsbarth mynediad roi mwy o sefydlogrwydd ar bob lefel o arweinyddiaeth, gan gynnwys cynnal nifer llawn a sefydlog o lywodraethwyr ysgol.
  - byddai'r gallu i gyflogi mwy o staff addysgu a chymorth yn galluogi'r ysgolion â dau ddsbarth mynediad i gynnig ystod ehangach o arbenigedd cwricwlaidd
  - mwy o athrawon i rannu llwyth gwaith ac arbenigedd.
  - mwy o gyfleoedd i ddatblygu staff yn broffesiynol e.e. athrawon newydd gymhwyso all arsylwi ar eu hathrawon cyfochrog
  - cyfleoedd i staff addysgu yn ôl eu cryfderau gan sicrhau bod dysgwyr yn cael y profiad addysg gorau posib
  - mwy o athrawon i arwain ar Feysydd Dysgu, ynghyd ag Addysg Grefyddol, Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh) a Chymhwysedd Digidol
  - creu mwy o gyfleoedd i gynnig ystod ehangach o weithgareddau allgyrsiol
  - mwy o gyfleoedd ar gyfer arweinyddiaeth wasgaredig
112. Byddai sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica yn:
  - sicrhau parhad darpariaeth sy'n adlewyrchu ethos a diwylliant yr ysgol
  - cefnogi'r gwaith o ddatblygu cysylltiadau cryf ac effeithiol rhieni â'r ysgol o'r cyfle cyntaf posibl

- hwyluso'r broses bontio i blentyn oed meithrin wrth fynd i'r Dosbarth Derbyn (lle mae'r cais am le yn y Dosbarth Derbyn wedi bod yn llwyddiannus)
  - galluogi adnabod grwpiau sy'n agored i niwed yn gynnar. Byddai hyn yn golygu y gellir nodi anghenion plant mor gynnar â phosibl
  - rhoi cyfle i blant fynd i'r ysgol feithrin ar yr un safle â'u brodyr a'u chwirydd hŷn. Dylai hyn effeithio'n gadarnhaol ar amser rhieni a lleihau'r anawsterau ymarferol posibl wrth chwilio am ddarpariaeth gofal plant arall
  - sicrhau parhad a dilyniant rhwng y Blynyddoedd Cynnar a'r Cyfnod Sylfaen, gan wella'r cyfle i fynd i'r afael yn briodol ag anghenion datblygiadol a diwylliannol unigol.
113. Mae'r Cyngor wedi ystyried ac arfarnu ymatebion i'r ymgynghoriad yn llawn ac mae'n cynnig symud ymlaen ag Opsiwn 1.
114. Mae'r Cyngor yn ymwybodol o'r effaith ar staff Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone o ddatblygu Opsiwn 1. Mae Gwasanaeth Adnoddau Dynol y Cyngor wedi ymrwymo i barhau i weithio'n uniongyrchol gyda'r ysgolion yr effeithir arnynt, a chydag undebau llafur, i sicrhau bod staff yn cael cymorth drwy'r broses newid.
115. Mae nifer y rolau addysgu a dysgu sydd eu hangen mewn ysgol gynradd mynediad dau ddosbarth mynediad yn debyg i'r swm sydd ei angen ar gyfer dwy ysgol gynradd ag un dosbarth mynediad. Fodd bynnag, byddai'r math a'r nifer o rolau sydd eu hangen yn ddibynnol ar nifer y disgyblion sydd ar y gofrestr ac ar sefyllfa cyllideb yr ysgol.
116. Lle mae rolau'n cael eu dyblygu e.e., swyddi Pennaeth a Dirprwy Bennaeth, staff gweinyddol ac ystadau, disgwylir y byddai gostyngiad yn nifer y rolau sydd eu hangen yn gyffredinol.
117. Byddai sefydlu ysgol newydd yn golygu bod angen sefydlu Corff Llywodraethu dros dro i oruchwylio'r gwaith o ddatblygu strwythur staffio priodol a phroses benodi. Byddai penodiad rolau'r Pennaeth a'r Dirprwy Bennaethiaid yn destun hysbyseb genedlaethol yn unol â gofynion cyfreithiol. Byddai'r Cyngor yn argymhell bod y Corff Llywodraethu dros dro newydd yn gweithredu proses recriwtio wedi'i chlustnodi i staff presennol yn Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone.
118. Mae'r wybodaeth sy'n weddill yn yr adroddiad hwn yn benodol am Opsiwn 1 yn unig.

Trefniadau Llywodraethu

119. Os bydd Opsiwn 1 yn cael ei ddatblygu, byddai cyrff llywodraethu Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone yn cael eu diddymu, a

threfniadau llywodraethu newydd yn cael eu rhoi ar waith ar gyfer yr ysgol gynradd cyfrwng Saesneg dau ddsbarth mynediad newydd.

Diddymu Cyrff Llywodraethu a sefydlu Corff Llywodraethu newydd

120. Byddai cynnig i gau dwy ysgol, ac i sefydlu ysgol newydd, yn golygu bod angen sefydlu Corff Llywodraethu dros dro cyn agor yr ysgol newydd fwy o faint.
121. Y prif reswm dros ystyried cyfuno dwy ysgol bresennol, trwy sefydlu ysgol newydd a chau dwy ysgol bresennol, yw'r buddion a ddaw yn sgil hyn i blant a phobl ifanc yn yr ysgolion presennol trwy wella darpariaeth addysgol.
122. Mae llawer o fanteision gweithredol clir i ysgolion mwy, o gymharu ag ysgolion llai. Y prif agweddau llywodraethu ar sefydlu un ysgol yn lle'r ddwy ysgol bresennol yw:
- Yn dilyn penderfyniad i sefydlu ysgol newydd a chau'r ysgolion presennol, byddai corff llywodraethu dros dro newydd yn cael ei sefydlu. Byddai'r corff llywodraethu newydd, maes o law, yn disodli'r cyrff llywodraethu unigol a byddai ganddo gyfrifoldeb am oruchwyliaeth strategol a chynllunio'r ysgol newydd.
  - Byddai cyrff llywodraethu presennol pob ysgol yn parhau i weithredu, ac yn cadw eu cyfrifoldebau presennol, hyd nes y bydd yr ysgolion presennol yn cau'n ffurfiol.
  - Byddai'r Corff Llywodraethu newydd yn ystyried enw ac yn gyfrifol am gyllideb a staff yr ysgol newydd, a thrwy sylfaen ariannol fwy byddai ganddynt fwy o sefydlogrwydd yn y gyllideb.
123. Ar y cyfan, mae gan ysgol fwy gyllideb fwy a mwy sefydlog, ac felly mae'n gallu gweithredu arweinyddiaeth a strwythur staffio mwy effeithlon ac effeithiol a manteisio ar arbedion maint. Gall ysgol fwy wneud mwy i gryfhau addysg gyffredinol disgyblion yn y cymunedau cyfunol a wasanaethir ar hyn o bryd gan y ddwy ysgol lai. Mae ysgol fwy hefyd yn caniatáu:
- Mwy o gyfleoedd i staff rannu llwyth gwaith ac arbenigedd.
  - Mwy o gyfleoedd i ddatblygu staff yn broffesiynol e.e. athrawon newydd gymhwyso all arsylwi ar eu hathrawon cyfochrog
  - Nifer uwch o athrawon i arwain ar Feysydd Dysgu, ynghyd ag Addysg Grefyddol, Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a Chymhwysedd Digidol.
  - Galluogi arferion da, deunyddiau paratoi ac adnoddau.

Anghenion Dysgu Ychwanegol

124. Mae yna ddsbarth ymyrraeth gynnar Lleferydd ac iaith sy'n cael ei gynnal gan Ysgol Gynradd Allensbank. Mae'r Cyngor yn derbyn hyd at 8 plentyn Cyfnod Sylfaen i'r ddarpariaeth hon ledled y ddinas nad oeddent yn gwneud cynnydd digonol, ond sydd â digon o botensial i ddychwelyd i'w hysgol brif ffrwd leol.

125. Mae'r lleoliadau yn para rhwng un a thair blynedd, gan ddibynnu ar eu cynnydd. Mae'r disgyblion yn cael eu cofrestru'n ddeuol yn eu hysgol leol, ac yn cael cefnogaeth i ddychwelyd ar ddiwedd eu cyfnod yn y lleoliad. Mae disgyblion yn parhau i fynychu eu hysgol leol o leiaf un diwrnod yr wythnos, er mwyn cadw cyswllt â ffrindiau lleol a pharatoi at ddychwelyd yno'n llawn amser.
126. Mae'r Cyngor yn bwriadu parhau i weithredu ledled y ddinas dosbarth ymyrraeth gynnar lleferydd ac iaith yn 2025/26 pan fyddai'r newidiadau arfaethedig yn dod i rym. Byddai ystyriaeth yn cael ei rhoi i sefydlu'r dosbarth lleferydd ac iaith i'r ddinas yn yr ysgol gynradd cyfrwng Saesneg dau ddsbarth mynediad newydd arfaethedig ar y safle a rennir ar hyn o bryd gan Gladstone a Santes Monica, mewn ymgynghoriad â'r corff llywodraethu newydd. Os penderfynir peidio â lleoli'r dosbarth yn yr ysgol newydd, byddai hyn yn cael ei sefydlu ar safle arall.
127. Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector Saesneg. Fodd bynnag, mae hyn wedi bod yn newid dros y 5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o anghenion dysgu ychwanegol, ym mhob maes angen.
128. Mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.
129. Mae'r Cyngor wedi gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r CSCA deng mlynedd newydd ar gyfer y ddinas sy'n cynnwys cynigion ar gyfer datblygu a darparu nifer uwch o leoedd arbenigol cynradd mewn canolfannau adnoddau arbenigol mewn o leiaf tair ysgol gynradd sy'n bwydo'r ysgolion uwchradd perthnasol.
130. Wrth i'r sector Cymraeg barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg cyfrwng Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr sydd ag ADY cymhleth.
131. Byddai'r bwriad i ehangu Ysgol Mynydd Bychan i ddau ddsbarth mynediad, a throsglwyddo i safle Ysgol Gynradd Allensbank yn cadw digon o hyblygrwydd yn yr adeiladau er mwyn caniatáu sefydlu canolfan adnoddau arbenigol. Byddai cynigion ar wahân yn cael eu datblygu ar gyfer y ddarpariaeth hon.

Darpariaeth Feithrin

132. Mae gan blant Caerdydd yr hawl i le meithrin rhan amser o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed a rhaid iddynt ei fynychu am bum hanner diwrnod o leiaf. Nid yw lleoedd meithrin yn cael eu dyrannu ar sail dalgylch. Lle bynnag y bo modd, cynigir lleoedd mewn ysgol gymunedol leol neu ddsbarth meithrin o fewn dwy filltir o breswylfa plentyn. Os nad oes lleoedd ar gael mewn ysgolion meithrin gymunedol

lleol neu ddosbarthiadau meithrin, gall rhieni wneud cais am gyllid ar gyfer lleoedd addysg feithrin gyda darparwr cymeradwy y mae'n rhaid iddo ddangos ei fod yn gallu bodloni'r ansawdd perthnasol.

133. Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn ariannu 112 o leoedd meithrin cymunedol rhwng Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone. Mae'r nifer sy'n cael ei ariannu yn lleihau i 96 o leoedd y flwyddyn nesaf, er mwyn adlewyrchu'r galw. Y bwriad yw cadw digon o le i ddarparu hyd at 96 o leoedd meithrin cymunedol cyfrwng Saesneg yn yr ysgol newydd.
134. Pe bai'r cynnig i drosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan yn cael ei ddwyn ymlaen, cynigir y dylid darparu 32 o leoedd meithrin rhan amser. Byddai hyn yn datblygu dilyniant a pharhad yn nysg plant o 3 oed yn yr ysgol.
135. Byddai nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan yn cael ei gynyddu o 64 i 96 i gefnogi ei thwf i ysgol dau ddsbarth mynediad.
136. Yn gyffredinol, byddai lle i ddarparu mwy o leoedd meithrin cyfrwng Cymraeg a Saesneg yn cael ei gadw. Byddai nifer y llefydd sy'n cael eu hariannu yn adlewyrchu'r galw am lefydd yn yr ardal leol, fel ar hyn o bryd.

Ariannu cynigion

137. Gwahoddodd Llywodraeth Cymru yr holl Awdurdodau Lleol yng Nghymru i gyflwyno ceisiadau am arian grant i gefnogi buddsoddiadau cyfalaf sy'n hwyluso twf mewn addysg Gymraeg a'r defnydd o'r Gymraeg.
138. Llwyddodd Cyngor Caerdydd i sicrhau arian o'r Cynllun Grant Cyfalaf Cyfrwng Cymraeg hwn gan gynnwys £1.86m i ad-drefnu darpariaeth ysgolion cynradd yng nghanol Caerdydd ac ehangu lleoedd cyfrwng Cymraeg gan 1 Dosbarth Mynediad (210 o leoedd). Diben y Grant Cyfalaf Cyfrwng Cymraeg yw cefnogi buddsoddiadau cyfalaf sy'n hwyluso twf mewn addysg Gymraeg a'r defnydd o'r Gymraeg.
139. Mae'r rhaglen cyllid grant wedi'i hanelu'n benodol at brosiectau cyfalaf a fydd yn cyfrannu'n amlwg at gyflawni nod Llywodraeth Cymru o gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae'r arian a ddyrannwyd i Gyngor Caerdydd wedi'i glustnodi i gefnogi ehangu ar y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg a byddai'n caniatáu ar gyfer buddsoddi mewn adeiladau ysgol i gefnogi nifer uwch o ddysgwyr.
140. Nid oes arian refeniw ychwanegol nac arian wedi'i glustnodi i gefnogi'r broses o newid trefniadaethol.
141. Ceisir cael cyllid cyfalaf yn ychwanegol at yr hyn sydd eisoes wedi'i sicrhau gan Lywodraeth Cymru er mwyn gallu hwyluso'r newidiadau i drefn y ddarpariaeth Saesneg. Mae'r Cyngor yn cydnabod, pe bai'r cynigion yn mynd rhagddynt i gael eu gweithredu, y byddai angen blaenoriaethu buddsoddiad yn yr ysgol newydd a sefydlir ar y safle a rennir ar hyn o bryd rhwng Gladstone/Santes Monica yn y Rhaglen

Trefniadaeth Ysgolion. Byddai'r buddsoddiad hwn yn cefnogi'r ysgol newydd i gynnal a gwella ymhellach ar ansawdd uchel y ddarpariaeth a gynigir gan yr ysgolion presennol, i ymestyn cyfleoedd dysgu cynhwysol, ac i sicrhau bod y safonau addysg uchel ar gyfer pob disgybl yn y gymuned yn cael eu cadw.

Arfarniad ariannol o'r cynigion

142. Mae'r fformiwla ariannu ysgolion yn seiliedig ar gyllid fesul disgybl a nifer o gyfandaliadau fesul ysgol. Mae cyllid fesul disgybl yn gyffredinol uwch mewn ysgolion llai oherwydd costau'r pennaeth a chostau sefydlog eraill yn sgil nifer is o ddisgyblion.
143. Byddai gostyngiad yn nifer yr ysgolion yng Nghaerdydd felly yn caniatáu lleihau dyraniadau o gyfandaliadau i ysgolion, a byddai'r arian hyn yn cael ei ail-ddosbarthu i ysgolion drwy'r fformiwla cyllido.
144. Yn gyffredinol, gall ysgolion mwy o faint hefyd sicrhau gwell gwerth am arian drwy arbedion maint mewn nifer o feysydd gan gynnwys rheoli contractau ac o bosibl yn eu strwythur staffio. Gellir gwireddu rhai o fanteision un ysgol fwy drwy ffederasiwn ffurfiol o gyrrff llywodraethu neu gytundebau cydweithio rhwng ysgolion, gyda strwythurau staffio mwy effeithlon.
145. Roedd swm y cyllid fesul disgybl yn Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica ac Ysgol Mynydd Bychan yn uwch na'r cyllid cyfartalog fesul disgybl ar draws 98 ysgol gynradd Caerdydd, sef £3,891.
146. Mae'r tabl isod yn nodi sefyllfa gyllidebol yr ysgolion uchod.

Ysgol	Balans a ddygwyd ymlaen Ebrill 2022	Cyllideb Gymeradwy'r Llywodraethwyr 2022/23	Balans a ddygwyd ymlaen Ebrill 2023	Cyllideb Gymeradwy'r Llywodraethwyr 2023/24
	£	£	£	£
Allensbank	23,757	-132,301	-50,628	-274,788
Gladstone	84,651	0	-39,428	-164,920
Y Santes Monica	41,804	0	34,320	-66,726
Ysgol Mynydd Bychan	170,220	86,286	118,001	17,057

147. Nid yw cynllun Grant Cyfalaf Llywodraeth Cymru yn darparu unrhyw adnoddau ariannol ychwanegol ar gyfer ailstrwythuro strwythurau staffio ysgolion yr effeithir arnynt gan ad-drefnu'r ddarpariaeth. Byddai'r costau hyn yn cael eu talu o gronfeydd ariannol y gwasanaeth Addysg (gan gynnwys cyllidebau a ddirprwywyd i ysgolion neu gyllid CTY).

148. Byddai ehangu Ysgol Mynydd Bychan yn arwain at gostau staffio ac arwain ychwanegol i'r ysgol fyddai'n cael eu talu o gyllideb yr ysgol. Bydd y gyllideb yn cynyddu oherwydd bod mwy o ddisgyblion ar y gofrestr ond bydd y cynnydd cymharol yn y dyraniad cyllideb yn amodol ar newidiadau i gofrestrau disgyblion ym mhob ysgol gynradd. Nodir rhagor o fanylion am gyfyngiadau posibl twf yn yr ysgol hon yn y tymor byr / tymor canolig ym mharagraff 147.
149. Gallai'r bwriad i ehangu Ysgol Mynydd Bychan olygu bod yr ysgol yn gweithredu rhai dosbarthiadau llai, neu rai dosbarthiadau oedran cymysg, wrth i'r ysgol dyfu. Mae data dewisiadau derbyn ysgolion yn dangos y byddai nifer y disgyblion sy'n cael eu derbyn i'r ysgol yn cynyddu, ond byddai gan yr ysgol lefel uchel o leoedd gwag am nifer o flynyddoedd.
150. Er y byddai cyllideb yr ysgol yn cynyddu wrth i nifer y disgyblion sydd ar y gofrestr gynyddu, byddai'r gost fesul disgybl yn debygol o fod yn uwch am gyfnod estynedig tra bo'r ysgol yn tyfu. Gan y byddai twf, a buddsoddiad, yn digwydd yn raddol, byddai effaith ariannol newidiadau yn cael ei lleihau lle bynnag y bo modd drwy gyfathrebu effeithiol rhwng y gyfarwyddiaeth Addysg a Chorff Llywodraethu'r Ysgol.
151. Mewn cyfnod lle mae'r niferoedd derbyn yn disgyn ledled y ddinas, mae'r nifer cynyddol disgwylidig fyddai'n cael ei dderbyn i Ysgol Mynydd Bychan yn debygol o leihau'r niferoedd derbyn mewn ysgolion eraill yn yr ardal leol neu mewn ardaloedd cyfagos am nifer o flynyddoedd.
152. Mae bron pob disgybl sydd wedi methu â chael ei dderbyn i Ysgol Mynydd Bychan yn y blynyddoedd diwethaf wedi derbyn lle mewn ysgol gynradd Gymraeg arall. Mae'n bosibl y bydd nifer y disgyblion sy'n cael lleoedd yn yr ysgolion hyn yn lleihau o ganlyniad i'r cynigion; fodd bynnag, rhaid i'r Cyngor gynyddu'r nifer sy'n cael eu derbyn i ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ledled y ddinas a byddai effaith anuniongyrchol y nifer cynyddol sy'n cael eu derbyn i ysgolion cyfrwng Cymraeg yn arwain at lai o ddisgyblion mewn ysgolion Saesneg ledled y ddinas.
153. Pe bai cynnig i drosglwyddo Ysgol Gynradd Allensbank i safle a rennir Ysgol Gynradd Gladstone / Santes Monica yn mynd rhagddo, gyda'r Dosbarth Ymyrraeth Iaith a Lleferydd yn cael ei adleoli, byddai'r gyllideb ddirprwyedig ar gyfer y dosbarth hwn yn cael ei drosglwyddo i ysgol arall a fyddai'n cynnal y dosbarth.
154. Dylid nodi bod nifer y disgyblion ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone wedi gostwng yn ystod y blynyddoedd diwethaf, gan gyd-ddigwydd â niferoedd llai yn mynychu addysg gynradd ledled y ddinas, lefelau a ragamcennir i aros yn isel tan o leiaf 2025/2026. Yn y cyd-destun hwn, mae'n debygol y byddai nifer y staff sy'n cael eu cyflogi gan ysgolion yn lleihau, p'un a fydd unrhyw gynigion i ad-drefnu darpariaeth yn mynd rhagddynt ai peidio.
155. Yr arbediad fformiwla cyllideb ysgol o gyfuno Ysgol

Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone, trwy gau'r ddwy ysgol a chreu un ysgol gynradd dau ddosbarth mynediad fel y'i nodir yn Opsiwn 1 fyddai tua £98k y flwyddyn yn seiliedig ar ddileu lwfansau cyfandaliadau a ddarperir i ysgolion. Fodd bynnag, mae rhai o'r cyfandaliadau hyn ar gyfer ysgolion sydd â niferoedd o dan 150 ar y gofrestr.

156. Byddai'r opsiwn hwn i gyfuno Ysgolion Allensbank a Gladstone a chyfuno eu cyllidebau'n galluogi aiddosbarthu adnoddau ariannol i ysgolion trwy leihau nifer y cyfandaliadau'n sy'n cael eu dyrannu i ysgolion.
157. Pe bai Opsiwn 1 yn cael ei ddatblygu, cynigir y darperir cyfandaliad cyfunol o £60,000 i'r ysgol cyfrwng Saesneg dau ddosbarth newydd i'w sefydlu. Mae'r mecanwaith ariannol hwn ar gael ar hyn o bryd yn y fformiwla ariannu ysgolion a bydd yn cael ei leihau £15,000 fesul cam dros bedair blynedd nes iddo ostwng i sero. Bydd yr ysgol Saesneg dau ddosbarth mynediad hefyd yn derbyn y cyfandaliad o £60,000 a roddir i bob ysgol gynradd. Bydd unrhyw gyfandaliadau eraill a ddarperir i'r ysgolion sy'n cau yn cael eu hailddyrannu yn ôl i'r dosbarthiad fformiwla ysgolion cynradd cyffredinol.
158. Byddai opsiwn 1 yn arwain at ddadleoli Pennaeth presennol ac ailstrwythuro'r arweinyddiaeth. Gallai'r arbedion disgwylidig yng nghyllideb yr ysgol, o'u cymharu â'r ddwy gyllideb bresennol gyda'i gilydd, ddod i tua £100,000 i £114,000 y flwyddyn yn ogystal ag argostau, ar sail canolbwynt ystodau cyflog y tîm arwain presennol a gweithredu strwythur arweinyddiaeth newydd ag un Pennaeth a dau Ddirprwy Bennaeth.
159. Pe bai Dewis 1 yn cael ei ddatblygu, ni fyddai'r Nifer Derbyn a Gyhoeddwyd yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica yn newid o 20 lle oni bai bod y Corff Llywodraethu yn dymuno diwygio'r rhif hwn yn ddiweddarach.
160. Mae Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica wedi gosod cyllideb ddiffyg ar gyfer 2023/24 ac mae disgwyl y bydd mewn sefyllfa o ddiffyg cyllidebol yn y blynyddoedd i ddod os bydd lefelau cyllido a staffio yn aros ar lefel debyg. Er y byddai sefydlu darpariaeth feithrin yn Santes Monica, a'r potensial i gynyddu nifer y disgyblion mewn grwpiau blwyddyn eraill, yn cael effaith gadarnhaol ar ei chyllideb o fis Medi 2025, mae'r heriau i ysgolion llai eu maint fantoli eu cyllidebau yn parhau.
161. Mae'r Cyngor yn ymgysylltu ag Esgobaeth yr Eglwys yng Nghymru a'r Archesgobaeth Gatholig i archwilio opsiynau ar gyfer trefnu darpariaeth fwy effeithlon gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i ffedereiddio ysgolion.

Trefniadau Derbyn

162. Mae'r newidiadau perthnasol i bolisi'r Cyngor ar dderbyn plant i ysgolion o ganlyniad uniongyrchol i'r cynigion hyn yn ymwneud â'r newidiadau

arfaethedig yn Nifer Derbyn Cyhoeddedig Ysgol Mynydd Bychan, o 30 i 60, a'r posibilrwydd o sefydlu ysgol gynradd cyfrwng Saesneg newydd â dau ddsbarth mynediad sydd â Nifer Derbyn Cyhoeddedig o 60.

163. Cynhelir ymgynghoriad ar drefniadau derbyn 2025/26 ar gyfer ysgolion cymunedol rhwng Hydref 2023 - Gwanwyn 2024 yn unol â gofynion y Cod Derbyn. Byddai'r ymgynghoriad hwn yn cynnwys unrhyw newidiadau arfaethedig yn y Nifer Derbyn Cyhoeddedig.
164. Byddai adolygiad o ddalgylchoedd ysgolion cynradd cymunedol yn cael ei gynnal i ystyried y cydbwysedd rhwng nifer y lleoedd sydd ar gael a'r galw am leoedd a ragwelir a chynnydd yn erbyn targedau Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg. Byddai unrhyw newidiadau arfaethedig i ddalgylchoedd ysgolion yn destun ymgynghoriad ar yr adeg briodol.
165. Byddai unrhyw newid i drefniadau derbyn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica sy'n deillio o sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol yn destun ymgynghoriad gan Gorff Llywodraethu'r ysgol ar yr adeg briodol.
166. Mae gwybodaeth fanwl am drefniadau mynediad yn llyfryn Derbyn i Ysgolion y Cyngor a gyhoeddir ar wefan y Cyngor.

Trefniadau Teithio i Ddysgwyr

167. Nid oes cynlluniau i newid polisi trafndiaeth y Cyngor ar gyfer plant ysgol.
168. Bydd unrhyw ddisgyblion y bydd y cynnig hwn yn effeithio arnyn nhw'n cael yr un cymorth â thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd.
169. Nid oes unrhyw ddisgyblion sydd wedi cofrestru yn yr ysgolion sydd wedi'u henwi yn yr adroddiad hwn yn derbyn trafndiaeth ysgol am ddim o'r cartref i'r ysgol. Nid oes disgwyl y bydd gweithredu'r bwriad i ehangu Ysgol Mynydd Bychan ac adleoli darpariaeth cyfrwng Saesneg yn newid hyn.
170. Pe na bai'r Cyngor yn bwrw ymlaen â'r newidiadau a gynigir, a bod cynnydd yn y nifer sy'n derbyn lleoedd Cymraeg yn unol â thargedau Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg yn cael ei gyflawni, efallai na fydd y Cyngor yn gallu darparu ar gyfer pob plentyn yn nalgylch y pedair ysgol cyfrwng Cymraeg o fewn dwy filltir i'w cyfeiriad cartref oni bai bod newidiadau i ddalgylchoedd a/ neu ddarpariaeth ychwanegol amgen i wasanaethu'r ardaloedd hyn yn cael eu datblygu.
171. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar gyfer plant ysgol ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk/trafnidiaethiysgolion

Effaith ad-drefnu ar drefniadau teithio disgyblion presennol

172. Y pellter mwyaf rhwng y safleoedd ysgol uchod yw tua 0.5 milltir. Felly, pe bai unrhyw un o'r ysgolion yn cael eu hadleoli ar safle arall, y cynnydd mwyaf yn y pellter teithio rhwng y cartref a'r ysgol ar gyfer disgyblion presennol fyddai 0.5 milltir.
173. Fodd bynnag, mae'r cynnydd cyfartalog mewn pellter rhwng y cartref a'r ysgol, pe bai cynigion yn mynd yn eu blaen, yn sylweddol is na 0.5 milltir.
174. Byddai effaith trosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle Allensbank yn arwain at ostyngiad ymylol yn ypellter y mae'r disgyblion presennol yn teithio.
175. Byddai effaith trosglwyddo Allensbank i safle Gladstone/ Santes Monica a rennir yn arwain at gynnydd o 0.08 milltir i'r disgyblion presennol.
176. Byddai effaith trosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru y Santes Monica i safle Ysgol Mynydd Bychan yn cynyddu'r pellter teithio gan 0.2 milltir ar gyfartaledd.
177. Felly disgwylir i'r effaith logistaidd ar deuluoedd presennol, o ran yr hyd a'r amser a gymerir i deithio rhwng y cartref a'r ysgol, fod yn fach iawn.
178. Mae teuluoedd sy'n dymuno cael mynediad i ddarpariaeth Gymraeg yn ne dalgylch Ysgol Mynydd Bychan yn aml yn methu â chael eu derbyn i'r ysgol ac mae'r lleoedd amgen agosaf yn bell i ffwrdd. Rhagwelir felly y byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith fach iawn ar ymgeiswyr y dyfodol o ran cael eu derbyn i ysgolion cynradd cymunedol cyfrwng Saesneg neu ysgolion cynradd yr Eglwys yng Nghymru, ond effaith fwy cadarnhaol ar y rhai hynny o fewn dalgylch Ysgol Mynydd Bychan sy'n ceisio cael addysg yn Gymraeg.

Goblygiadau ar gyfer darpariaeth ysgolion uwchradd

179. Cafodd cynnig i ehangu ac ailddatblygu Ysgol Uwchradd Cathays i ateb y galw o fewn ei dalgylch a'r ardal ehangach ei gytuno gan y Cabinet ym mis Hydref 2021 yn amodol ar benderfyniadau pellach gan gynnwys caniatâd y Comisiwn Elusennau mewn perthynas â safle'r Maendy sy'n cael ei ddal mewn ymddiriedolaeth elusennol.
180. Mae Ysgol Uwchradd Cathays ar hyn o bryd yn gwasanaethu dalgylch sy'n cynnwys dalgylchoedd ysgolion cynradd Ysgol Gynradd Albany, Ysgol Gynradd Allensbank ac Ysgol Gynradd Gladstone. Mae'r dalgylch hwn yn llai poblog na dalgylchoedd ysgolion eraill yng Nghaerdydd, gyda rhai ohonynt yn ymestyn dros ardal ddaearyddol fwy o lawer ac mae ganddynt boblogaethau o ddisgyblion sy'n uwch na'u capasiti presennol neu arfaethedig.
181. Felly byddai angen ymgynghori ar newidiadau i ddalgylchoedd ysgolion uwchradd cymunedol cyfrwng Saesneg ar yr adeg briodol er mwyn darparu cydbwysedd addas a chynaliadwy yn y cyflenwad o leoedd a'r nifer sy'n manteisio arnynt.

182. Mae'r galw cyfunol am leoedd ar draws dalgylchoedd y tair ysgol uwchradd Gymraeg ar lefel uchel a gellir ateb y galw o fewn capasiti presennol yr ysgolion.
183. Bydd cynigion i ymateb i newidiadau yn y galw yn cael eu cyflwyno mewn da bryd i sicrhau bod digon o leoedd i ateb y galw am leoedd cyfrwng Gymraeg.

Ymgynghori ag Aelodau Lleol

184. Ymgynghorwyd ag Aelodau Lleol fel rhan o'r ymgynghoriad cyhoeddus. Gellir gweld sylwadau a dderbynwyd gan Aelodau yn Atodiad 10.

Rhesymau dros yr Argymhellion

185. Cydbwysu'r ddarpariaeth ysgolion cynradd cymunedol cyfrwng Gymraeg a chyfrwng Saesneg i wasanaethu Cathays a rhannau o Gabalfa, y Mynydd Bychan, Ystum Taf a Phlasnewydd.

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

186. Yn 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei strategaeth Gymraeg Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr Cymraeg yn unol ag Adran 78 Deddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r strategaeth yn cefnogi 'hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg'. Ei nod yn y tymor hir yw i Gymru gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.
187. Mae'r strategaeth yn enwi addysg drochi cyfrwng Gymraeg fel y 'prif ddull o sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau Cymraeg, ac o greu siaradwyr newydd' (Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr Cymraeg, tud 21). Felly, bydd argaeledd addysg Gymraeg yn allweddol i gyrraedd y targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg.
188. Y targed cenedlaethol yw:
  - *Cynyddu cyfran pob grŵp blwyddyn ysgol sy'n derbyn addysg Gymraeg o 22 y cant (yn seiliedig ar 7,700 o ddysgwyr saith oed yn 2015/16) i 30 y cant (tua 10,500 ym mhob grŵp blwyddyn) erbyn 2031, ac yna 40 y cant (tua 14,000 ym mhob grŵp blwyddyn) erbyn 2050.*
189. Cydnabyddir yn y strategaeth y bydd y dull yn amrywio ar draws gwahanol ranbarthau yng Nghymru yn dibynnu ar nodweddion eu poblogaethau. Mae'r strategaeth hefyd yn clustnodi ardaloedd sydd â dwysedd poblogaeth uchel ond canran is o siaradwyr Cymraeg fel ardaloedd sydd â photensial penodol ar gyfer twf.
190. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i 'Gaerdydd wirioneddol ddwyieithog' gan gynnwys tyfu'r sector addysg Gymraeg ar draws pob cyfnod er mwyn cynyddu nifer y bobl o bob oed sy'n dod yn rhugl yn y Gymraeg a'r Saesneg gyda'r hyder a'r awydd i ddefnyddio eu holl ieithoedd ym mhob agwedd ar eu bywydau.

191. Yn sail i'r weledigaeth hon mae'r egwyddorion canlynol:
- Cymhwyso egwyddorion y 'cymdogaethau 15-munud' i sicrhau bod pob dysgwr yn gallu cyrchu addysg Gymraeg o fewn pellter rhesymol i'w cartrefi.
  - Gall pob plentyn yn y ddinas ddewis derbyn eu haddysg yn Gymraeg neu Saesneg gyda manteision addysg ddwyieithog yn cael eu hyrwyddo'n weithredol i bob rhiant o eni'r plentyn.
  - Bydd dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn cael cyfle ieithyddol cyfartal.
192. Er mwyn gwireddu'r weledigaeth hon, bydd y Cyngor yn sicrhau:
- Mwy o blant meithrin / tair oed yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.
  - Mwy o blant dosbarth derbyn / pump oed yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.
  - Cynnydd yn y ddarpariaeth Gymraeg ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn unol â'r dyletswyddau a osodir gan Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a Thriwlynys Addysg (Cymru) 2018.
193. Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg y Cyngor yn nodi cyfres o ymrwymadau uchelgeisiol i adeiladu ar y cynnydd a wnaed hyd yma. Mae'r CSCA yn ymrwmo'r Cyngor i sicrhau capasiti ledled y ddinas yn y sector cyfrwng Cymraeg cynradd ar 10% uwchlaw'r nifer a ragamcenir ar oedran Derbyn i gefnogi twf a chaniatáu derbyn yn ystod y flwyddyn a hyblygrwydd ar gyfer pontio. Mae hyn yn cynnwys darparu capasiti cyfrwng Cymraeg newydd ar lefel gynradd erbyn 2025 - 2026. Rhagwelir y byddai effaith gadarnhaol ar y Gymraeg o ganlyniad i'r cynigion hyn.
194. Mae'r newidiadau arfaethedig yn ceisio bod yn gyson â Strategaeth Caerdydd Ddwyieithog ac yn cefnogi'n gryf strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg drwy gyfrannu at gyflawni'r targedau a nodir yn strategaeth Cymraeg 2050.
195. Mae'r cynigion yn ymateb yn uniongyrchol i'r deilliannau canlynol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg:
- Deilliant 1 - Mwy o blant meithrin/plant tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.
  - Deilliant 2 - Mwy o blant dosbarth derbyn / plant pump oed yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.

196. Gall y cynigion hefyd sicrhau cyfle i ddarparu cyfleusterau sy'n ymateb i Ddeiliant 6 - Cynnydd yn narpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY)
197. Mae ysgolion yn gwasanaethu ystod amrywiol o gymunedau ac yn adlewyrchu eu poblogaeth leol i raddau helaeth; fodd bynnag, cydnabyddir bod yr ysgolion cyfrwng Cymraeg ar hyn o bryd yn llai amrywiol nag ysgolion cyfrwng Saesneg. Mae targedau a ffrydiau gwaith o fewn Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg mabwysiedig Caerdydd yn ceisio mynd i'r afael â hyn.
198. Byddai'r cynigion yn cael mwy o effaith ar y boblogaeth sy'n agosach at yr ysgol nag ar y ddinas yn ei chyfanrwydd.
199. Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos ac yn adeiladol gyda phartneriaid ar ei Fforwm Addysg Gymraeg, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r sectorau meithrin, cynradd, uwchradd ac addysg bellach, gofal plant, RhAG a Llywodraeth Cymru. Mae'r Fforwm hwn yn cyflwyno gwybodaeth ar gyfer cynllunio lleoedd cyfrwng Cymraeg, er mwyn parhau i yrru cynllun y Cyngor i gynyddu mewn modd cynaliadwy nifer y dysgwyr mewn ysgolion Cymraeg a'r rhai sy'n dysgu Cymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.
200. Mae'r Cyngor, a'i bartneriaid ar y Fforwm Addysg Gymraeg, yn ymrwmo i sbarduno cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n cael eu haddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg, i gyflawni'r targedau yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Caerdydd, ac i gyflawni'r targedau a nodir yn strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru.
201. Mae'r Cyngor yn parhau i fonitro cyfraddau genedigaethau, y boblogaeth sy'n debygol o ddeillio o dai newydd a'r patrymau o ran nifer y plant sy'n mynd i ba ysgolion cynradd ac uwchradd Cymraeg, er mwyn rhoi cynlluniau priodol ar waith i fodloni unrhyw gynnydd yn y galw.
202. Felly, mae'n rhaid i'r Cyngor ehangu'r ddarpariaeth ysgolion mewn modd strategol ac amserol nad yw'n amharu ar y ddarpariaeth bresennol. Mae'n anochel y byddai darpariaeth gynradd cyfrwng Cymraeg sy'n ehangu'n sylweddol neu'n gyflym yn cael effaith ar y nifer sy'n manteisio ar lleoedd mewn ysgolion eraill ac, yn ei thro, ar allu ysgolion i gydbwysu cyllidebau ac i ddenu neu gadw staff.
203. Mae dyheadau'r Cyngor ar gyfer cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg, a Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru, yn cynnig newid sylweddol. Mae Cymraeg 2050 yn gosod targedau cenedlaethol i addysgu 40% o ddysgwyr mewn ysgolion Cymraeg, a 30% arall o ddysgwyr mewn ysgolion Saesneg lle deuent yn rhugl yn y Gymraeg. Ar hyn o bryd, mae tua 17% o blant Caerdydd sy'n dechrau addysg gynradd yn cael eu haddysgu mewn ysgolion neu ddosbarthiadau Cymraeg.
204. Mae'r cynnig hwn yn ceisio cynyddu nifer y lleoedd cynradd Cymraeg sydd ar gael yn yr ardal, ac yn ceisio gweithredu'r newid yn y fath fodd fel

y cyfyngir ar y potensial i gael effaith negyddol ar ysgolion sy'n bodoli eisoes.

205. Mae perygl y gall darparu lleoedd ychwanegol mewn ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg atal y twf mewn ysgolion lleol eraill; fodd bynnag, mae CSCA Caerdydd yn nodi ymrwymiad i ddatblygu a gweithredu gwaith hyrwyddo wedi'i dargedu ar y cyd â Chaerdydd Ddwyeithog i gynyddu'r niferoedd sy'n manteisio ar lleoedd cyfrwng Cymraeg mewn ardaloedd lle mae galw isel.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

206. Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, ynghyd ag annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect ysgol yn ystyried materion trafnidiaeth allweddol pan gaiff y prosiectau eu cynllunio ac yn ystyried yr angen i ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i'r ysgol.
207. Yng ngoleuni'r pandemig a chyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ledled y ddinas, gallai symudiadau myfyrwyr leihau ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Goblygiadau Ariannol

208. Wrth gymeradwyo'r argymhellion yn yr adroddiad hwn, mae angen i'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau fod yn gyfforddus bod yr opsiwn a gyflwynir yn fforddiadwy o safbwynt gweithredu cyfalaf ond hefyd bod mecanweithiau clir ar waith o ran cau ysgolion yn ffurfiol sy'n rhoi cap ar atebolrwydd ariannol. Yn ogystal, mae angen i'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau fod yn sicr bod y cynigion wrth symud ymlaen yn galluogi pob ysgol a fydd yn parhau i gael y cyfle gorau posibl i fod yn hyfyw yn ariannol. Nodir isod wybodaeth ychwanegol.
209. Mae paragraffau 155 i 157 yn awgrymu ymyrraeth yn y fformiwla ysgolion ddirprwyedig. Mae'r newidiadau a awgrymir a'r gefnogaeth i'r 2 ysgol gynradd 2 DM Saesneg newydd yn cydymffurfio ag egwyddorion a'r broses ar gyfer fformiwla cyllideb ysgol ddirprwyedig y cytunwyd arnynt.
210. Egwyddorion cywir y fformiwla ariannu ysgolion yw bod pob cyllideb ysgolion unigol wedi'u pennu'n bennaf ar sail niferoedd disgyblion a bod symiau sefydlog yn cael eu rhoi i ysgolion ar sail gyson. Mae hyn yn cynnwys gostyngiadau posibl yn y fformiwla o ran cyfandaliad pe bai ysgolion yn cael eu cyfuno, ochr yn ochr ag arbedion staffio, yn enwedig o ran rolau arwain. Byddai'r arbedion hyn yn aros o fewn cyllid ysgolion ddirprwyedig a dylid (yn ddiofyn) eu hailddyrrannu er budd pob Ysgol Gynradd. Mae darpariaeth hefyd o fewn y fformiwla ar gyfer cyllid pontio

ar gyfer ysgolion newydd ac mae manylion hyn wedi ei gynnwys ym mharagraff 157.

211. Mae paragraff 148 yn nodi y bydd cynnydd yn nifer y disgyblion yn Ysgol Mynydd Bychan yn cynyddu'r gyllideb er mwyn caniatáu talu am yr holl gostau ychwanegol. Fel y nodwyd ym mharagraff 148, mae'n wir bod ysgol sydd â niferoedd uwch yn debygol o gael cynnydd o'r fformiwla ond bydd yn gymharol i nifer y disgyblion o ran y newidiadau ym mhob ysgol gynradd yng Nghaerdydd yn hytrach nag edrych ar y cynnydd yn Ysgol Mynydd Bychan ar ei phen ei hun. Yn ogystal, bydd cynnydd unigol yng nghyllidebau ysgolion yn amodol ar lefel y cynnydd yn y cyllidebau ysgolion dirprwyedig cyffredinol na all ar hyn o bryd warantu y bydd cyllidebau cyffredinol ysgolion yn cynyddu ar gyfradd sy'n cwmpasu'r holl gostau chwyddiant / pwysau sy'n galw.
212. Fel y'i nodwyd yn flaenorol, mae'r fformiwla wedi'i phennu'n bennaf ar ddisgyblion sy'n mynychu'r ysgol yn hytrach na'r niferoedd sydd ar gael. Wrth gymeradwyo'r argymhellion, mae angen sicrwydd ar y sawl sy'n gwneud penderfyniadau y bydd nifer y lleoedd disgyblion ym mhob un o'r ysgolion hyn yn cael eu llenwi er mwyn rhoi sicrwydd ar gynaliadwyedd ariannol wrth symud ymlaen.
213. Nodir bod ysgol Santes Monica yn cael ei hargymell i barhau ar nifer derbyn o 20 disgybl fesul grŵp oedran. Heb weithio agos iawn gyda'r Corff Llywodraethu, mae'r cynnig mewn perygl o ddarparu ysgol ariannol nad yw'n hyfyw yn y dyfodol. Mae angen ystyried y camau sydd eu hangen i sicrhau y bydd yr argymhelliad os caiff ei roi ar waith yn darparu ysgol sy'n hyfyw yn ariannol.
214. Mae angen i falansau diffyg unrhyw ysgolion sy'n digwydd oherwydd cau fod â pharmedrau clir iawn ar waith a mesurau lliniaru sy'n sicrhau bod modd mynd i'r afael ag atebolrwydd ariannol a'i fod yn rhagweladwy. Eifen allweddol yn lefel y diffyg fydd y dull o ran dileu swyddi. Bydd angen rheoli'r rhain mewn ffordd sy'n colli staff cyn lleied â phosibl, lle mae hyn yn anochel yn unig. Bydd angen ariannu'r lefel diffyg hon (gan gynnwys cost dileu swyddi) o gronfeydd wrth gefn neu falansau y bydd angen eu nodi o fewn Addysg (Rhaglen Cynllun Trefniadaeth Ysgolion).
215. Bydd angen nodi a blaenoriaethu unrhyw gostau cyfalaf sy'n codi drwy'r opsiynau hyn yn rhan briodol y Rhaglen Gyfalaf neu unrhyw grantiau sydd ar gael. Dylid nodi hefyd bod rhaid trin unrhyw waith cynnal a chadw neu waith atgyweirio i adeiladau y disgwylir iddynt weithredu am lai na blwyddyn fel gwariant refeniw a bydd angen ei ariannu trwy Gronfa Refeniw Wrth Gefn CTY.
216. Dylai'r gwneuthurwr penderfyniadau fod yn sicr o fforddiadwyedd cyffredinol unrhyw brosiectau neu gynlluniau a wneir a dylent hefyd ystyried yr effaith ar gynaliadwyedd ysgolion eraill o fewn yr ardal leol a nodwyd, gan gynnwys niferoedd disgyblion a risgiau ariannol.

217. Bydd angen gofyn am gyngor TAW penodol mewn perthynas â chyfnod tir a gwaith mewn perthynas â'r esgobaeth/tir a feddiannir gan ymddiriedolaeth.

Goblygiadau Cyfreithiol

218. O dan Ddeddf Addysg 1996, mae dyletswydd statudol gyffredinol ar y Cyngor i hyrwyddo safonau addysg uchel ac i gynnig digon o leoedd ysgol i ddisgyblion o oedran ysgol gorfodol.
219. Mae gan rieni hawl i fynegi'r ysgol y maen nhw'n dymuno i'w plentyn ei mynychu dan Adran 86 Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998. Nid yw hyn yn rhoi hawl i fynychu ysgol benodol, gan y gellir gwrthod ceisiadau am fynediad o hyd pe bai derbyn y plentyn yn niweidio darpariaeth addysg effeithlon neu ddefnydd effeithlon o adnoddau.
220. Gall awdurdod lleol wneud cynigion trefniadaeth ysgolion, gan gynnwys addasiadau a reoleiddir i ysgol a gynhelir gan gynnwys ysgol arbennig gymunedol, o dan adrannau 42-44 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.
221. Rhaid ystyried bod y cynigion yn rhoi sylw i ddarpariaethau Deddf 2013 a Chod Trefniadaeth Ysgolion 2018, sy'n nodi ffactorau i'w hystyried ynghlwm â gwahanol gynigion, y gweithdrefnau statudol, y gofynion a'r canllawiau cyfreithiol.
222. Cyn cyhoeddi ei gynigion, mae'n ofynnol i'r Cyngor gynnal ymgynghoriad ar ei gynigion yn unol ag adran 48 y ddeddf honno a Chod Trefniadaeth Ysgolion 2018. Yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus, mae'n ofynnol i'r Cyngor gyhoeddi a dosbarthu adroddiad ymgynghori i bob parti sydd â diddordeb (a restrir yn y Cod):
- (i) crynhoi pob un o'r materion a godwyd gan ymgynghoreion;
  - (ii) ymateb i'r rhain drwy eglurhad, drwy ddiwygio'r cynnig neu wrthod y pryderon, gan nodi rhesymau ategol;
  - (iii) nodi ymatebiad Estyn i'r ymgynghoriad yn llawn; a
  - (iv) ymateb i ymatebiad Estyn drwy eglurhad, drwy ddiwygio'r cynnig neu wrthod y pryderon, gan nodi rhesymau ategol.
223. Mae'r cynigion yn cyfrif fel newidiadau rheoleiddiedig y mae'n rhaid iddynt gydymffurfio â gofynion Rhan 3 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, sy'n cynnwys darpariaethau ar gyfer ymgynghori a chyhoeddi hysbysiadau statudol. Mae'r rhain yn cael eu hategu gan y Cod Trefniadaeth Ysgolion a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.
224. Mae'r argymhelliad yn yr Adroddiad hwn i gyhoeddi hysbysiad statudol yn dilyn cyfnod o ymgynghori a gynhaliwyd rhwng 3 Mai i 30 Mehefin 2023. Mae'r Adroddiad hwn (ynghyd â'r atodiadau iddo) yn cynrychioli'r adroddiad ymgynghori y mae'n ofynnol ei gyhoeddi yn ôl y Cod. Rhaid i'r Cabinet roi sylw dyledus i'r ymatebion a gafwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyn iddo wneud penderfyniad ynghylch a ddylid cyhoeddi hysbysiad statudol.

225. Mae'r argymhellion yn nodi bod angen penderfyniad i fwrw ymlaen hefyd gan Gorff Llywodraethu Santes Monica cyn y gellir cyhoeddi unrhyw hysbysiad statudol. Mae'r Cod yn ei gwneud yn ofynnol i'r hysbysiad statudol gael ei gyhoeddi o fewn 26 wythnos ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori oni bai bod Gweinidogion Cymru wedi rhoi estyniad i'r amser.
226. Yn dilyn cyhoeddi'r hysbysiad statudol, byddai cyfnod ar gyfer gwrthwynebiadau o 28 diwrnod o leiaf ac wedi hynny byddai angen cyflwyno Adroddiad pellach i'r Cabinet (Adroddiad Gwrthwynebu) yn crynhoi'r gwrthwynebiadau statudol a rhoi ymatebion i'r gwrthwynebiadau hynny. Pan fo gwrthwynebiadau a gyhoeddir gan Santes Monica i unrhyw hysbysiad statudol, dylid cyfeirio'r rhain hefyd at y Cyngor fel Adroddiad Gwrthwynebu i benderfynu arnynt o dan adran 51 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013. Yna, mater i'r Cabinet fydd adolygu'r gwrthwynebiadau hynny a phenderfynu a ddylid gweithredu'r cynigion.

Goblygiadau o ran AD

Cau Ysgolion

227. Yn y cyfnod cyn cau'r ysgolion yn unol â'r hyn a gynigir, byddai'r Cyngor yn gweithio gyda'r Penaethiaid a'r Cyrff Llywodraethu i sicrhau bod staff yn parhau i dderbyn cymorth ac anogaeth yn ystod sefyllfa a allai fod yn anodd. Byddai angen dechrau'r ymgynghoriad llawn gyda staff ac undebau llafur yn syth ar ôl canlyniad yr adroddiad hwn. Mae cau ysgol yn cyflwyno risg bosibl i staff y caiff eu swyddi eu dileu, a byddai angen rheoli hyn yn unol â Pholisi Adleoli a Dileu Swyddi'r ysgol.

Ysgol Newydd

228. Mae creu ysgol newydd sydd wedi'i sefydlu o ganlyniad i'r cynigion y cytunwyd arnynt yn cynnig cyfleoedd ar gyfer recriwtio ac adleoli. O dan Reoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006, Corff Llywodraethu Dros Dro yr ysgol newydd sy'n gyfrifol am benodi staff. Bydd y Cyngor yn argymhell bod y corff llywodraethu dros dro newydd yn gweithredu proses recriwtio wedi'i chlustnodi i'r staff hynny y mae cau'r ysgolion wedi effeithio arnynt.
229. Y mater cyntaf y mae'n rhaid i'r Corff Llywodraethu Dros Dro ei ystyried yw trefniadau arweinyddiaeth yr ysgol newydd a strwythur y staff o fewn yr ysgol. Mae creu'r Corff Llywodraethu Dros Dro mewn da bryd yn hanfodol i hyn. Mae Rheoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006, fel y'u diwygiwyd, yn caniatáu proses recriwtio wedi'i chlustnodi i swyddi Penaethiaid a Dirprwy Benaethiaid mewn sefyllfaoedd ad-drefnu ysgolion. Er mai mater i'r Corff Llywodraethu Dros Dro yw hwn, fel sy'n arferol o dan yr amgylchiadau hyn, byddai'r Cyngor yn cynghori'r Corff Llywodraethu Dros Dro i hysbysebu'n genedlaethol ar gyfer swyddi Penaethiaid a Dirprwy Benaethiaid a rhoi proses recriwtio gadarn ar waith i benodi tîm arwain o ansawdd uchel. Byddai Gwasanaethau Pobl

AD yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu Dros Dro i gefnogi'r broses recriwtio. Yn yr achos hwn, os bydd opsiwn 1 yn cael ei roi ar waith a bydd yr ysgol newydd yn agor ym mis Medi 2025, argymhellir bod proses recriwtio yn cael ei datblygu mor gynnar â mis Chwefror 2024.

Adleoli

230. Un o ddyheadau allweddol y Cyngor yw lleihau nifer y staff drwy adleoli cynifer ag y bo modd yn hytrach nag ymddiswyddo gwirfoddol neu orfodol. Felly, mae'r Cyngor yn ymrwymedig i sicrhau cynifer o gyfleoedd â phosib i staff ysgolion i sicrhau cyflogaeth mewn ysgolion eraill yng Nghaerdydd trwy adleoli i swyddi gwag mewn ysgolion eraill yng Nghaerdydd.
231. Byddai cymorth llawn yn cael ei gynnig i staff yr ysgol a'r cyrff llywodraethu gan Wasanaethau Pobl AD trwy gydol y broses ad-drefnu. Byddai hyn yn golygu mynychu cyfarfodydd ymgynghori, cyfarfodydd â staff yr ysgol lle bo hynny'n briodol a dosbarthu dogfen Cwestiynau Cyffredin.

Goblygiadau Traffig a Thrafnidiaeth

232. Ymrwymodd y Cyngor i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol erbyn 2022. Mae cynlluniau o'r fath yn nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac yn nodi unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol. Mae swyddogion Cynlluniau Teithio Llesol y Cyngor wedi bod yn gweithio gydag ysgolion i ddatblygu'r rhain ac mae'r pedair ysgol wedi rhoi Cynllun Teithio Llesol ar waith ar gyfer eu safle presennol.
233. Bydd gofyn bod gan bob ysgol (yn cynnwys y rhai sydd wedi eu haildrefnu) gynllun o'r dechrau.
234. Bydd swyddogion Cynlluniau Teithio Llesol yn parhau i weithio gyda'r ysgolion wrth adolygu a datblygu ymhellach eu Cynlluniau Teithio Llesol presennol fel y bo'n briodol i gyd-fynd ag unrhyw newid mewn amgylchiadau. Gallant helpu i ymgysylltu ar y Cynlluniau Teithio Llesol fel rhan o'r gwaith o greu mwy o leoedd ac unrhyw newidiadau mewn lleoliad carfannau ysgol i safleoedd eraill.
235. Ar ôl ad-drefnu'r ysgolion, bydd y Cyngor yn monitro'r amodau y tu allan i'r ysgolion ar eu newydd gwedd er mwyn gweld a oes angen unrhyw fesurau pellach megis cyfyngiadau parcio. Bydd y cwmpas ar gyfer cyflwyno cyfyngiadau parcio yn cael ei ymchwilio a'i roi ar waith lle bo'n briodol fel mesur cost isel i helpu i annog pobl i beidio â defnyddio'r car i deithio pellter byr, gwneud yr amgylchedd y tu allan i bob ysgol yn fwy diogel ac yn fwy ffafriol i gerdded, sgwtera a beicio a gwneud y mwyaf o deithio llesol i'r ysgol.
236. Mae Tîm Diogelwch ar y Ffyrdd y Cyngor eisoes yn darparu rhaglen o hyfforddiant beicio a hyfforddiant i gerddwyr i annog pobl i fanteisio

ymhellach ar deithio llesol i'r ysgol. Bydd y cymorth hwn yn parhau fel rhan o'r ymgysylltu a'r cymorth parhaus a ddarperir gan Dîm Teithio Llesol Ysgolion y Cyngor ar ddatblygu a darparu Cynlluniau Teithio Llesol.

237. Bydd adeiladu'r llwybr Beicio 1.2 newydd ar hyd Teras Cathays, Heol yr Eglwys Newydd a Heol Allensbank yn darparu cyfleuster beicio newydd sy'n cysylltu'n uniongyrchol â safleoedd presennol Ysgol Gynradd Allensbank, Ysgol Gynradd Gladstone ac Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.
238. Lle nodir y bydd rhai disgyblion yn gymwys i gael trafndiaeth ysgol oherwydd eu hanghenion dysgu ychwanegol (e.e. ar gyfer disgyblion CAA), bydd y cyfleusterau ar gyfer gollwng a chasglu disgyblion yn cael eu hadolygu er mwyn nodi unrhyw welliannau angenrheidiol.

Goblygiadau o ran Eiddo

Troglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank, cynyddu o 192 o leoedd (0.9DM) i 420 o leoedd (2DM), gyda nifer y llefydd meithrin yn codi o 64 i 96.

239. Mae Ysgol Gynradd Allensbank yn Gabalfa yn adeilad rhestredig sy'n eiddo i'r Cyngor ac yn ymestyn dros 1.35 erw. Mae statws rhestredig yr adeilad yn golygu y bydd rhai cyfyngiadau os bwriedir ailfodelu neu ymestyn yr adeilad ar unrhyw adeg, fodd bynnag, nid oes angen prynu tir ychwanegol ac nid yw Ystadau Strategol yn rhagweld unrhyw oblygiadau eraill o ran eiddo gyda throsglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank ac ehangu Ysgol Mynydd Bychan.

Cau Yshol Allensbank ac Ysgol Gladstone yn ffurfiol a sefydlu ysgol gynradd cyfrwng Saesneg newydd â 420 o leoedd (2DM) gyda meithrin ar safle presennol Ysgol Gynradd Gladstone / Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica

240. Mae Ysgol Gynradd Gladstone yn Cathays yn adeilad rhestredig sy'n eiddo i'r Cyngor ac yn ymestyn dros tua 1.08 erw.
241. Mae Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica hefyd wedi'i rhestru, yn ymestyn dros 0.38 erw ac yn eiddo i Esgobaeth Llandaf. Pe bai'r cynnig hwn yn cael ei roi ar waith, byddai angen prisio safle ysgol presennol yr Esgobaeth gan brisiwr annibynnol allanol cyn iddo gael ei drosglwyddo i'r Cyngor. Wrth drosglwyddo o'r safle presennol, byddai gwerth net y safle yn cael ei ystyried yn eiddo i'r Esgobaeth, a dyma fyddai ei gyfraniad cyfalaf tuag at adeiladau Ysgol Mynydd Bychan.
242. Mae statws rhestredig yr adeiladau yn golygu y bydd rhai cyfyngiadau os ydynt am gael eu hailfodelu neu eu hymestyn ar unrhyw adeg, fodd bynnag, nid yw Ystadau Strategol yn rhagweld unrhyw oblygiadau eraill o ran eiddo gyda chau Ysgolion Cynradd Allensbank a Gladstone a sefydlu Ysgol Gynradd cyfrwng Saesneg newydd â 420 o leoedd (2FE) gyda'r

meithrin ar safle presennol Ysgol Gynradd Gladstone / Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru a rennir.

Sylwch ar ystyriaeth Corff Llywodraethol Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i drosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Sant Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan a sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol

243. Mae'r Cyngor yn berchen ar Ysgol Mynydd Bychan yn Gabalfa, ac mae'n ymestyn dros tua 0.50 erw.
244. Pe bai'r cynnig hwn yn mynd rhagddo, byddai angen prisiad o safle presennol Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica gan brisiwr annibynnol allanol. Wrth drosglwyddo i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan, byddai gwerth net safle presennol Santes Monica cael ei ystyried yn eiddo i'r Esgobaeth, a dyma fyddai ei gyfraniad cyfalaf tuag at adeiladau Ysgol Mynydd Bychan.

Asesiadau o Effaith

245. Cynhaliwyd Asesiad Effaith Unigol cychwynnol cyn ymgynghori. Roedd hwn yn cynnwys Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb, Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant ac Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg. Mae'r asesiad wedi'i ddiweddarau fel rhan o'r dadansoddiad ôl-ymgyngori ac mae ynghlwm yn Atodiad 13.

ARGYMHELLION

Argymhellir i'r Cabinet wneud y canlynol:

1. Sylwch ar ystyriaeth Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru gan Gorff Llywodraethol Santes Monica yr Eglwys yng Nghymru o'r cynnig i drosglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i safle presennol Ysgol Mynydd Bychan a sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol, o fis Medi 2025.
2. Yn amodol ar gytundeb Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica i fwrw ymlaen i gyhoeddi'r cynigion, awdurdodi swyddogion i fwrw ymlaen i gyhoeddi cynigion yn unol ag adran 48 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ar gynigion i:
  - Drosglwyddo Ysgol Mynydd Bychan i safle presennol Ysgol Gynradd Allensbank.
  - Cynyddu capasiti Ysgol Mynydd Bychan o 192 o leoedd (0.9DM) i 420 o leoedd (2DM), a chynyddu nifer y lleoedd meithrin yn Ysgol Mynydd Bychan o 64 i 96.
  - Cyfuno Ysgolion Cynradd Allensbank a Gladstone:
    - Cau Ysgol Gynradd Allensbank yn ffurfiol.

- Cau Ysgol Gynradd Gladstone yn ffurfiol.
- Sefydlu ysgol gynradd cyfrwng Saesneg newydd â 420 o leoedd (2DM) gyda dosbarth meithrin ar safle presennol Ysgol Gynradd Gladstone / Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu rhoi ar waith o fis Medi 2025.

3. Noder, cyn gweithredu'r cynigion, bod yn rhaid adnabod adnoddau ariannol i hwyluso'r broses o newid sefydliadol o sefydlu'r ysgol gynradd newydd dau ddsbarth mynediad a throsglwyddo Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica.
4. Dylid nodi cyn rhoi'r cynigion ar waith bod adroddiad pellach yn cael ei roi i'r Cabinet yn nodi manylion unrhyw wrthwynebiad a dderbyniwyd, yr ymatebion arfaethedig i'r gwrthwynebiadau hynny ac argymhellion i roi'r cynllun ar waith neu fel arall o'r cynigion, a ffynonellau ariannu ar gyfer y set lawn o gynigion.

UWCH S WYDDOG CYFRIFOL	Melanie Godfrey Cyfarwyddwr, Addysg a Dysgu Gydol Oes
	13 Hydref 2023

Mae'r atodiadau canlynol ynghlwm:

- Atodiad 1 – Dogfen ymgynghori
- Atodiad 2 – Dogfen Grynhoi
- Atodiad 3 – Nodiadau o gyfarfodydd â staff a llywodraethwyr
- Atodiad 4 – Nodiadau o gyfarfodydd ymgynghori gyda chynrychiolwyr disgyblion
- Atodiad 5 – Nodiadau o sesiwn gweithdy Dylanwadwyr Caerdydd
- Atodiad 6 – Nodiadau o gyfarfodydd cyhoeddus (mewn person ac ar-lein)
- Atodiad 7 – Nodiadau o sesiynau galw heibio yn Llyfrgell Cathays
- Atodiad 8 – Nodiadau o gyfarfodydd galw heibio ar-lein
- Atodiad 9 – Nodiadau o gyfarfodydd galw heibio gyda rhieni
- Atodiad 10 – Ymatebion Ffurfiol
- Atodiad 11 – Crynodeb o'r ymatebion a dderbyniwyd ac arfarniad o'r farn a fynegwyd
- Atodiad 12 – Dadansoddiad cryno o'r ymatebion a dderbyniwyd
- Atodiad 13 – Asesiad Effaith Unigol